

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lef

Fél évre — — — 540 Lef

Negyed évre — — 270 Lef

Havonta — — — 90 Lef

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lef

VASÁRNAP — — — 6 Lef

Bucurestiben 50 banival több

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota,
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat
Bulev. Regele Ferdmand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

Megkezdődtek a választási előkészületek Aradon.

Negyvenezer választói igazolvány vár aláírásra. A jövő hét elején kiosztják az igazolványokat. Az aradi szavazóbizottságok a régi helyükön működnek. A megyei szavazókerületek beosztása.

(Arad, november 20.) Az aradi járásbírószágon már elkészültek az új szavazóigazolványok kiállításával, amelyek aláírását Zih József táblabíró, vezető járásbíró ma délelőtt kezdte meg. Miután ez alkalommal, szigorúan a törvény előírása szerint az összes megyebeli szavazók igazolványát az aradi járásbírószágon állítják ki, összesen mintegy 40.000 darab szavazóigazolvány vár aláírásra.

Munkatársunk a választási előkészületek kapcsán beszélgetést folytatott Zih táblabíróval, aki a következőket mondotta:

— A szavazó-igazolványok aláírását ma délelőtt kezdtem meg. Miután azonban ez igen fárasztó munka és több napot venne igénybe, valószínűleg a holnapi folyamán egy bírótársam segítségét fogom igénybe venni és így remélem, hogy már a jövő hét elején sor kerülhet az igazolványok kiosztására is. Az igazolványok kiosztása az egyes delegált járásbírók által az illető kerületben fog megtörténni és pedig egy legközelebb jelzett napon és időben.

A járásbírószágon a megyei központi választási irodától szigorú utasítást kapott, hogy minden jogosult választó számára állítson ki igazolványt, ami meg is történt s így minden jogosult meg fogja kapni választói igazolványát.

Természetes, hogy a választási előkészületek a járásbírószágon teljes személyzetét igénybe veszik s így a választások lezajlásáig a járásbírószágon, a büntetőjárásbírószágon kivételével, nem tartanak tárgyalást. Ez az intézkedés azonban a szerdai és szombati perfelvételi napokra nem vonatkozik.

A megyei központi választási irodában nyert információk szerint az aradi választási kerületek beosztása a régi marad s ugyanazokon a helyeken helyezik el a szavazatszedő bizottságokat, ahol azok a múltban is működtek. A kerületi választási elnökök kisorsolása még nem történt meg s erre csak a hó végén kerül sor. A megyei szavazókerületek beosztása viszont a következő:

Ujaradon: Ujarad, Kísszentmiklós, Zádorlak; Angyalkuton szavaz: Angyalkut, Szépfalu, Traunau, Guttenbrunn, Zabran, Kereszt, Ságuly; Curticion szavaz: Curtici, Andrei Saguna, Szentpál, Kisiratos, Dorobanti; Glogovác: Glogovác, Livádia, Micalaka és Mondorlak; Nagylakon: Nagylak, Nagypereg; Szemlakon: Szemlak és Sajtény; Pécskán: Pécska, Hódos, Bodrog és Varias; Rovinén: Rovine, Kispereg és Turnu; Szentannán: Szentanna, Komlós, Ujzimánd, Zimándköz; Felsősimándon: Felsősimánd, Alsósimánd, Szentmárton, Mácsa; Zarándon: Zaránd, Olari, Caporal Alexa, Kissintye, Szöllös; Borosjenőn: Borosjenő, Sikula, Mokra, Moroda, Gyarmata; Csermőn: Csermő, Apáti, Barakony, Gurba, Somoskeszi; Bokszege: Bokszeg, Barza, Regele Carol, Monyoró, Vojvodeni, Hódos, Kujed és Ujarkos; Feltóton: Feltót, Nadas, Alménes, Felménes, Dud, Lugozi; Spinenin: Spineni, Chier, Aranyág, Doroszlófalva, Selénd és Ágris; Buttyinban: Buttyin, Chisindia, Paiuseni, Varría, Ioa-Marc, Almás, Revetis, Dieci; Borossebesen: Borossebes, Prumiór, Menyháza, Panusa, Pázna, Láz, Rosia, Körösszatina, Neagra-Buhani, Nadalbesti, Ignesti, Donteni, Selejeni, Prajesti, Be-

rindia, Paulian; Gurahoncon: Gurahonc, Csil, Radesti, Mustesti, Bontesti, Pescari, Movila, Iacobi, Madrigesti, Székás, Crocna, Józshely, Zimbru; Halmágyon: Halmágy, Ochiuri, Tarmurel, Tisa, Leasa, Poinari, Kis-Halmágy, Braesti, Brusturi, Valea-Mare, Poiana; Varfurileben: Varfurile, Talagiu, Plescuta, Magulica, Lazuri, Guravoi, Dumbrava, Bodesti, Mermesti, Acuca, Avram Iancu; Kisjenőn: Kisjenő, Ágya, Nadab,

Nagyszintye, Padureni; Vadászon: Vadász, Talpas, Zerind, Miske, Luntreni, Feketegyarmat; Graniceri: Graniceri, Sikló, Varsánd; Seprősön: Seprős, Chereleus, Szapáryliget, Ujfalusi; Székudvaron: Székudvar, Pél, Cintei; Világoson: Világos, Ujanát, Szentleányfalva; Pancotán: Pancota, Magyarád, Cetatea; Gyorokon: Gyorok, Podgoria, Cuvin, Szabadhely, Ménes; Radnán: Radna, Kladova, Pálos, Solymos, Milova, Odvos, Konop; Berzaván: Berzava, Capruta, Baia, Dumbravița, Batuța, Grosi, Marosszatina, Mocisai, Julita, Stejari, Varadia, Lupesti; Soborsinban: Soborsin, Corbesti, Cuias, Halalis, Iltó, Obarsia, Petris, Szelistye és Toc.

Ma megszűnt az ostromállapot és a cenzura.

Kivételt csupán a 10–15 kilométeres határzóna képez, de ott is megszűnik a cenzura és a gyűlésekre polgári hatóságok adnak engedélyt. A katonai igazságszolgáltatás hatáskörébe a 10 kilométeres zónában csupán az alkotmány, az állambiztonság és a köztárgy elleni vétségek tartoznak.

A katonai fórumok előtt megindult pereket a katonai hatóságok tárgyalják le.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A mai nappal életbelépett az ostromállapot és a cenzura megszüntetéséről szóló dekrétum. Erről a nagyfontosságú és állami életünkben új korszakot nyitó intézkedésről először az Aradi Közlöny adott hírt és legutóbbi számunkban már azt is jeleztük, hogy ez a nagyjelentőségű intézkedés mára ellenjegyzetten a régenstanácstól, életbe is lép. Így is történt. Az ostromállapot és a cenzura megszüntetése kétségtelen jele annak, hogy Romániára egy új, szabadabb és demokratikus korszak virrad, amely tiszteletben kívánja tartani azokat a szabadságjogokat, amelyek minden polgárt megilletnek. Remélhető, hogy ezt az első és hatékony lépést csakhamar követik a többi, hasonló intézkedések, amelyek egy jobb és szabadabb kor eljövételét valószínűsítik meg. Az ostromállapot és a cenzura megszüntetésének ügyéről egyébként bucaresti-i tudósítónk a következőket jelenti telefonon:

Maniu Gyula miniszterelnök ma délelőtt megjelent a régenstanács előtt és bemutatta a cenzura megszüntetéséről és az ostromállapot likvidálásáról szóló dekrétumot. A régenstanács a dekrétumot ellenjegyezte s így az abban foglaltak még a mai napon érvénybe léptek.

A dekrétum 6 szakaszra oszlik, nevezetesen:

1. Ma az ország egész területén, kivétel nélkül megszűnik a cenzura.

2–3. A mai nappal megszűnik az ostromállapot mindazon területeken és mindazon vonatkozásában, ahol és ahogyan az 1919. július elsejei dekrétum előírja. Kivételt csupán egy 10–15 kilométeres zóna képez. Ebben a határmenti zónában a következő rendelkezések maradnak életben:

A) Az összes sajtótermékek cenzurája megszűnik.

B) Gyűlésekre a polgári hatóságok adnak engedélyt.

C) A katonai igazságszolgáltatás hatáskörébe csupán az alkotmányvétség, az állam biztonsága és a köztárgy ellen elkövetett vétségek tartoznak.

A zónába eső megyei székhelyek szintén élvezik a teljes polgári szabadságot.

A 4. pont az 1864-iki törvény imperatív diszpozíciójának a mai helyzetre alkalmaztatásáról szól. Eszerint a múltban a hadizóna területén a hadiállapot megsértése miatt a katonai igazságszolgáltatási fórumok előtt megindult perek továbbra is ezek előtt a fórumok előtt folynak a befejezés stádiumáig.

Béke készül Belgrád és Zágráb között.

A horvát parasztpárt hajlandó kibékülni a szerbekkel. — Öt tartományra akariák osztani Jugoszláviát.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A Politika zágrábi jelentése szerint a horvát parasztpárt hajlandó a kibékülésről tárgyalni, egy olyan alkotmánytervezet alapján, amely az államot öt tartományra osztaná fel s mindegyik külön parlamenttel és közös birodalmi alsó- és felsőházzal rendelkezne. Eszerint a laibachi tartomány Szlovéniát és Murakózt tartalmazná, a

zágrábi tartomány Horvátországot, Szlavóniát, Bácska egy részét, a Bánát északi részét és Dalmácia nyugati részét, a szerajevói tartomány Dalmácia déli részét, Boszniát és Hercegovinát, a belgrádi tartomány Bácska másik részét, Bánát déli részét, és Szerbiát, míg a nisi tartomány Délszerbiát és Macedóniát foglalná magában. A lap cikke jugoszláv politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Aradi költő lesz a római román sajtó-attasé

Cotrus Aron kiváló poéta nem fogadta el a clujj román Nemzeti Színház igazgatói tiszteit, de római sajtó-attasévá való kinevezése elől már nem térhetett ki.

(Arad, november 20.) Cotrus Aron, az Aradon élő kiváló román költő, nevét már régen beleírta a román irodalom történetébe. A tehetséges poéta váteszi erejű költeményei nem egyszer rázták fel a közvéleményt s különösen a nép fájdalomairól írott robusztus poémái legutóbb ugyiszólván a nemzeti-parasztpárt hivatalos költőjévé avatták. A párt kormányrajutásával természetesen nagyobb szerep betöltése várt Cotrus Áronra is, aki azonban igen szerény ember és minden ajánlott tisztséget a leghatározottabban elhárított magától.

Néhány nappal ezelőtt a legkomolyabb formában a clujj Román Nemzeti Színház igazgatását ajánlották fel Cotrus Áronnak, aki azonban azzal tért ki e nagy megtiszteltetés elől, hogy nem színházi ember és különben is a színház igazgatása esetleg elvonná írói munkálkodásától. Előkelő pozícióju jóakarói ezután egy más, sokkalta fontosabb szerep betöltésére jelölték ki Cotrus Áront. Miután a kormány rövidesen átszervezi a külképvise-

leteket, a legkomolyabb formában kombinációba került Cotrus Áron neve is, akinek főleg művészi ismereteinek bővítésére való tekintettel, a római román követség sajtó-attaséi tiszteit ajánlották fel. Munkatársunk ma beszélgetést folytatott Cotrus Áronnal, aki kijelentette, hogy római kinevezetése elől semmi körülmények között nem térhetett ki, végleges választ azonban még mindig nem adott.

— Sokat, nagyon sokat szeretnék még dolgozni és attól tartok, hogy mint hivatalos funkcionáriusnak alig maradna időm az irodalom számára — mondotta Cotrus Áron. — Ezért kétséges, hogy egyáltalán elfogadom-e kinevezésemet, amelyre persze csak hetek múltán kerülne sor. Nem vagyok az az ember, aki szerepelni kíván, meg aztán tudja, súlyos feladatról is lenne szó. Hát mindenestre még meggondolom magam, bár őszintén kijelentem, kedvemre való volna Rómában élni; ami egy író számára különös élményeket jelent. De hát majd meglátjuk...

Bonyodalmak a városi tanács eltávolítása körül

Az új interimár bizottság egyelőre nem kezdheti meg működését. — Először fel kell oszlatni az immár jegezősen megalakult városi tanácsot.

(Arad, november 20.) Az Aradi Közlöny egyik utóbbi számában dr. Barabás Béla, a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke nagy cikkben ismertette a városi tanács megalakulása körül keletkezett bonyodalmakat és kombinációkat és rámutatott arra, hogy a tanács törvényes formák közt alakult meg és így annak a helyébe egyszerűen egy új interimár bizottságot ültetni nem lehet, amint az tervbe volt véve. Azóta az történt, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács

is törvényesnek ismerte el az aradi városi tanács megalakulását és elutasította az ellene beadott kontestációt. Ezzel kapcsolatosan nyilvánvalóvá vált, hogy noha a nemzeti-parasztpárt aradi tagozata, mint azt megirtuk, összeállította az új interimár bizottságot, amelyben most már két magyar tag foglal helyet, egyelőre nem sokat lehet ezzel az új bizottsággal csinálni, mert előbb fel kell oszlatni a mostani városi tanácsot, ami körülményes dolognak ígérkezik.

Munkatársunk beszélgetett ezzel kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt egyik vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— Nem tudjuk, hogy a városi tanács ügyében legközelebb mi fog történni, azonban bizonyosra vehető, hogy a belügyminiszternek meg lesz a módja rá, hogy az aradi tanácsot a törvényes keretek között eltávolítsa helyéről. Egyelőre azonban ez a kérdés másodrendű, most ugyanis a választásokra való előkészületek állnak az érdeklődés homlokterében. Mi mindenesetre megalkítottuk az interimár bizottságot és az hamarosan kerül a sor, azonnal megkezdheti működését.

Itt említjük meg, hogy dr. Pop C. István v. miniszter, a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának elnöke ma reggel Clujra utazott, ahol résztvett a párt központi bizottságának ülésén, amelyen megvitették, vagy jóváhagyták az egyes tagozatok választási jelöléseit.

Titulescu Londonba érkezett

Ujabb változások a diplomáciai karban.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Titulescu ma Londonba érkezett s sajtónyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy Romániában a legteljesebb nyugalom van s az építő munka kezdetét vette.

A diplomáciai karban egyébként újabb változásokra van kilátás. Diamandi párisi követet rövidesen leváltják. Helyére Ghica római követ kerül. Ghica helyét Petrescu Comnennel töltik be s az úymódon megürült berlini követségi állásra Citta Davilát, a jelenlegi varsói követet delegálja a kormány.

— Nagy áradás Amerikában. Newyorkból jelentik: A Mississipi a nagy esőzések következtében erősen megáradt és sok helyen kiöntött. Számos falu víz alá került. Az árvízkatasztrófiának 17 halottja van, sokezer család hajlék nélkül maradt. Más amerikai folyók szintén kiáradtak és elvitték a hidakat.

Az orvos és a beteg.

Az Aradi Közlöny számára írta: Dr. Paul Neuda (Wien—Bad Hall.)

Amikor az Aradi Közlöny nagybecsült szerkesztője azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy az orvosi tudomány sokoldalú érdekes fejezeteinek egyikét olvasói számára megismertessem, tisztán állott előttem, hogy ennek a kívánságnak eleget kell tennem. Ezzel egyidőben saját szükségletemet is kielégitem, mert tapasztalatból tudom, hogy egy kutató sem hivebb a tudományhoz mint — a tudományban járatlan. Így a szakmabelinek mindig elégtételül és öröme szolgál, ha laikus számára beszélhet.

Irhatnék a megöregedésről, azokról az eszközökről, amelyek között a jó első helyen áll; az öregedés lényegéről is beszélhetnék, mert vannak fiatal, sőt igen fiatal emberek, a kik már az öregedés jeleit viselik magukon és vannak öreg, nagyon öreg emberek, akik az ifjúság csodálatos jelenségeivel boldogok. Szólhatnék a rendes megöregedésről és a betegség vagy lelki elhasználódás által létrehozott rendellenes öregedésről. Tudom, hogy ez mind elég érdeklődést keltett volna, mert a megöregedés mindnyájunk sorsa, félünk tőle és szeretnénk általánosan megszabadulni tőle, mint valamennyiünk közös ellenségétől.

Mindazonáltal állottam ettől a témától. Mert ha erről — csak röviden is — valami jelentőségteljeset akarnék mondani, fontosabbra kellene áttérnem.

Az orvos nemcsak terjesztője egy bizonyos időben érvényes orvosi ismereteknek, hanem a sohasem muló remények hirdetője is, aki keresi az új gyógyulási lehetőségeket és ezért vigasztaló a gyakran reménytelen bajoknál, az úgynevezett „gyógyíthatatlan” betegségeknek. Az orvos segítő és barát a lelki konfliktusoknál, melyek nemcsak rábeszélést és fölhidatást, hanem sürgős és hatásos segélynyújtást is igényelnek. Így módon az orvos korra csendes és hallgató, de rendkívül figyelmes lelkiismertének tekinthető.

Híszén az orvos az, aki a testet és az életet, mint minden földi szépség kuforrását és az egészséges lélek főfeltételét embertársáiban fentartja, illetve fentartani elősegíti. És igen gyakran teszi ezt az uralkodó napi nézetek ellenére, hazug hagyományokkal küzdve. — Mindazok, kik hivatásomnak e magas látószögéből nézik a dolgokat — és kollégáim közül egy sem kivétel ebben — tudják, hogy mily igazam van.

Beszélek hát olyan kör-folyamatról, mely laikusoknak csak az alaposág és igazság kellő figyelembe vételével adható elő? Vagy beszéljek inkább az orvos általános hivatottságáról, amely az emberi társadalom keretén belül mindenütt ugyanaz? Ez utóbbira határozom el magam és így megbeszélhetjük mindazt, amit a praktikussági szempontból megtudni érdemes.

Ami a betegeknek leggyakrabban és leginkább hiányzik, az az a hit, hogy rajta még segíteni lehet. Ez súlyos hiba. Az orvosi és orvostudományi ismeretek gyarapodása ugyanis nem aránylik úgy egymáshoz, mint a pénz növekedése. Ez utóbbinál t. l. 100 drb. arany csakugyan kétszer annyi, mint 50 drb. és tízszer annyi, mint 10. Az orvostudományban ez egészen másképp van. Itten egy egyetlen új tapasztalat az összes eddigi tudást, alapjától kezdve, új életre keltheti és gyökeresen megmáshatja. Ennélfogva egyetlen egy tapasztalat többet jelenthet, mint 100.000, vagy számtalan új.

Íly módon egy új jelenség megfigyelése lehetővé teszi az orvosnak, hogy a mütét időpontját könnyebben és korábban állapíthassa meg. Másrészt abba a helyzetbe jut, hogy a mütétről páciensét lebeszéli, mert más új belső kezelési módszer kínálkozik, amely által az operatív beavatkozás fölöslegessé válik. Ez az eset fordul elő p. o. az angina pectoris-nál, a mely gazdag és szegénynél, dolgozó és nyugodt életmódot folytató embereknél előfordul. Így van ez a Bazedow-kórnál is, amelyet korunkban inkább belsőleg és Röntgen-sugarakkal, mint operatív uton kezelnek. Nagy befolyást gyakorol minden új megfigyelés a beteg-

ség felismerésére. A rák-betegek gyermekein tapasztalható hajláváltozások például elárulják, hogy a rák megbetegedés sok évvel annak első megnyilvánulása előtt már létezett. Világos, hogy a rák kezelése abban az időben járhat csak sikerrel, mielőtt még a burjánzás beállana.

Súlyos következményekkel jár továbbá a laikusoknak tudatlansága az emberi szervezettel veleszületett, látszólag megváltozhatatlan tulajdonságairól. Azt lehetne mondani: ha csak az ember akarja, úgy majdnem mindent elérhet. A szervezeti, tehát veleszületett tulajdonságokkal szemben sem áll az ember úgy, mintha egy börtön falai közzé lenne zárva. — Azok a kisgyermekek, akik éjszakai felriadásban szenvednek, akiknek fején mint szervezeti ismertető jel vonal alakú, elszórt hajhullás mutatkozik, a jó gyógyhatása által e bántalmaktól megszabadítható.

Romániának is, mint majdnem minden országnak meg vannak a maga kitünő jó-forrásai. Az alkalom tehát megvan.

Egy további hiba, a beteg lelkiületi diszpozíciójának lekicsinylése. Ez alatt nem azt kell érteni, hogy a beteggel való beszélgetés, a vizsgálatul nagy befolyással lenne a gyógyulásra. Gyakran fordul elő, hogy nagy izgalommal, különösen pedig lelkiidepressziókkal össze kötöttségben, valamilyen betegség keletkezik. Nagyon érzékeny ily esetekben a gyomor-bélcsatorna, az epehólyag, de különösen a szív. Itt gyakran valóságos művészet a lelki-faktort megtalálni. Midőn azonban sikerül erre rájönni, valósággal csodaként hat, miként enyhül a testi szenvedés a kezelési befolyása alatt. A beteg lelkivilágának eme megérzékelése, belső nehézségeinek megértése úgy az orvos, mint a segélynyújtó egyik legfontosabb feladata.

Ezeket tekintetbe véve, láthatjuk, hogy a beteg hiányainak az orvosi lehetőségekkel való összeegyeztetéséből miképpen keletkezik az orvos nagy missziója, amelyhez minden orvos erős akarattal és szeretettel ragaaszkozik. Ha a beteg és környezete értik és akarják, úgy ez a misszió áldást hozóan teljesíthető.

Konokul tagad a feleséggyilkos áldoktor.

Izgalmas jelenetek az Erdélyi-ügy mai főtárgyalásán. — „Csak tenyérrel ütöttem Annát, sohasem ököllel.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Feszült érdeklődés közepette folytatták ma Erdélyi Béla, a feleséggyilkos áldoktor bünperének tárgyalását. A tárgyalóterem már a kora reggeli órákban megtelt újságírókból, mágnásokból, színésznőkből és előkelőségekből álló közönséggel, amely lélegzet-visszafojtva hallgatta Erdélyi Béla zavaros, ellentétes mondásokkal teli vallomását. Az áldoktor a mai tárgyaláson sem tört meg, ma is konokul tagadott, feleselt az elnökkel és könnyedén siklott át azokon az ellentmondásokon, amelyek vallomásában észlelhetők voltak. Látni lehetett, hogy Erdélyi Béla a legvégsőkig el van szánva arra, hogy végigjárja az egész főtárgyalás alatt az ártatlanul megvádolt, megrágalmazott férfi szerepét.

„Sohasem ütöttem nagyon!”

A mai tárgyalás alkalmával a millstadti utolsó éjszaka eseményeire nézve hallgatták ki Erdélyi Bélát. Az áldoktor mindent letagadott, míg a Nobel-díjas Pichler, a gráci Minnich- valamint a magyar professzorok határozottan amellett foglaltak vallomásukban állást, hogy Erdélyi gyilkolt. Az elnök ekkor zárt tárgyalást rendelt el. A zárt tárgyalás után a váltóhamisítások kérdésére térnek át és Erdélyi Béla ekkor

Forgács Annára igyekszik áthárítani a hamisítást.

A keresztkérdések sálya alatt végül beismeri, hogy Barossnak álszakállt ragasztottak, amikor Kun András nevében megjelent az ügy-nöknél és elismerte a váltója valódiságát. Boross ezért a szereplésért pénzt kapott. Ezután arra került sor, hogy miképpen bánt a mérgezési eset után Forgács Annával, Erdélyi kijelenti:

— Csak nyitott tenyérrel és sohasem ököllel vertem meg Annát, akit egy esetben azért vertem meg, mert egy idegen fiatalember „nyuszi”-nak becézgette. Mindig vigyáztam arra, hogy ne üsse meg nagyon. Amikor a kezem az ütéseken kifáradt, Anna kezétől kolt nekem.

További vallomásában a gyilkos férjnek arról kell beszélnie, hogyan került Buschorhoz a Millstadttban kelt és Rómában feladott levél. A vallatás folyamán megállapítást nyer, hogy Erdélyi huszonötödikére ígerte a váltók rendezését és felesége huszonegyedikén halt meg. Az elnök ekkor szünetet rendelt el.

Remeg a gyilkos.

Szünet után Erdélyi rendkívül élesen republikáns Schadl tanácselnökkel, aki szigorúan rendreutasítja, majd tovább vallatja felesége megverése kérdésében. Nagy huzavona után beismeri a gyilkos, hogy háromszor megverte Forgács Annát. Először, mert tegeződött Brachsal, másodsor azért, mert Brachsal fiúrdőzés közben beuszott a vízbe, ahol — állítása szerint — botrányosan viselkedett, harmadszor pedig azért, mert egy nótát énekelt, ami neki nem tetszett és el akarta hallgattatni.

Amikor az augusztus huszadiki eseményekre kerül a sor, Erdélyit elhagyja a nyugalma, remeg, morog s minduntalan a padlóra pillant.

Lélegzetvisszafojtva figyelte a közönség Forgács Anna lezuhanásának részleteit. Erdélyi remegve mondja:

— Egyszerre csak azt láttam, hogy lezuhant és eltűnt. Csak annyit halottam sikoltani: „Béla!” azután csend lett és nem láttam többé.

Még néhány, érthetetlen mondatfeszélyt rebeg és elhallgat. Az elnök kérde:

— Csak véletlen volt, hogy Ön a biztosabb oldalon haladt, míg a téniszonyban szenvedő nőt a veszélyes oldalon hagyta?

— Nem tudtam, hogy az a veszélyes oldal — hangzik halálán a válasz.

A vádlott egyre idegesebben viselkedik, felesel az elnökkel, majd folytatja izgalmas vallomását:

— Utánakaptam Anna szoknyájának, de már nem tudtam megfogni. Aztán csak a víz-esés óriási zuhogása hallatszott, semmi egyéb.

Beszéd közben különösen nevetgél Erdélyi Béla, akit az elnök

végül is rendre utasít furcsa viselkedése miatt és külön büntetést helyez számára kilátásba.

Forgács Anna halálának részletezése után előadja Erdélyi, hogy hogyan hívott segítséget. Kijelenti, hogy felesége végső szavait félreértették és a „nachgegriffen” kifejezést „nachgestossen”-re magyarázták félre, miután az asszony nem tudott jól németül. A következő éjszakáról zavaros vallomást tesz és kijelenti, hogy csak egyszer adott be feleségének veronált. Az elnök ekkor figyelmezteti arra a vallomására, amit az ügyvétség előtt tett, ahol beismerte, hogy háromszor adott be veronált Forgács Annának. Erdélyi először tagadja, majd később önmagát megcáfolva, kijelenti, hogy többször adott veronált az asszonynak.

— Másnap hajnalban Anna felébredt és azt mondotta, hogy vérzik, mire ismét veronált adtam neki, amiből különben magam is bevettem. Reggel a strandra mentem, majd megebédeltem és utána visszamentem a szállodába. Anna ekkor már halott volt.

Erdélyi tovább tagad.

Az elnök rátér azoknak a sürgönyöknek az ügyére, amelyeket Erdélyi röviddel felesége halála után Buschornak és Fülöp ügyvédnek küldött, a

Beszélgetés Arad két rendőrprefektusával

Az Aradi Közlöny munkatársa assisztált a hivatalátvétel aktusánál. Egy félórát két prefektusa volt Aradnak: Filotti Zamfir, a távozó, és Moga dr., az újonnan kinevezett.

(Arad, november 20.) Barátságosan beszélgetve ülnek egymással szemben Filotti Zamfir Aradváros ideiglenesen szabadságot rendőrprefektusa és dr. Moga Romulus, az új kormány által kinevezett rendőrprefektus. Kint a rendőrprefektúra titkári szobájában, haikán, ideges kíváncsisággal beszélgetnek a rendőrtisztek, azt várják, hogy bemutakozzanak az új rendőrprefektusnak. Érthető is ez az izgalmas várakozás, mert mindegyikükben él az aggodalom halvány árnyéka; vajjon milyen lesz az új prefektus: szigorú, rigorózus, mogorva, vagy kedélyes. Igazságos, vagy elfogult. Ezek mind olyan kérdések, amelyeknek megoldásától, esetleg egzisztenciák függnek.

Filotti Zamfir még most az íróasztal mellett a hivatalos helyet foglalja el, dr. Moga Romulus az asztal előtt ül és kezében iratokat tart. Most történik barátságos eszimecsere közepette a prefektúra átvétele. A falióra ötöt kongat és az átvétel fél hatra befejeződik. Ebben a fél órában két rendőrprefektusa van Aradnak: az egyik, aki jön, a másik, aki megy. Mind a ketten mosolyogva fogadják az Aradi Közlöny munkatársát.

— Irja meg, — szól Filotti rendőrprefektus — hogy a belügyminiszter ideiglenesen negyvenöt nap szabadságot adott.

— Hol tölti prefektus ur a szabadságot?

— Még nem tudom. Egyelőre Bucurestibe megyek.

— Mi lesz az első teendője prefektus urnak? — kérdezzük dr. Moga Romulus prefektustól.

— Első teendőm, mint látja, a rendőrség átvétele.

— Részletes programot szeretnénk kapni.

— Addig, amíg át nem veszem a rendőrséget és meg nem ismerem az itteni állapotokat, részletes programot nem adhatok. Csúpan megismételhetem, amit tegnap mondtam, hogy rendet, becsületességet és tiszta, elfogulatlan ügyvezetést akarok. Az aradi rendőrségről addig kritikát nem mondhatok, nem is mondtam, amíg teljesen át nem tekintem a dolgokat.

Egymással szemben ül Aradváros két rendőrprefektusa. Az egyiket, Filotti Zamfirt, már jól ismeri a közönség. Szelid, csöndes, engedékeny, jóindulatu ember. Ezek a tulajdonságok lemosolyognak érdekes arcából.

NAUMANN-VARRÓGÉPEK részletfizetésre

olcsón beszerezhetők:

SCHWARTZ A P A D Str. Brancovici Lázár V.-u. 5.

váltók rendezéséről és a biztosítás ügyében intézkedve. Utána behozatja a tanácselnök a bünjelek közül azt a selyemsálat, amivel Erdélyi — a vád szerint — megfojtotta a feleségét. A vádlott kijelenti:

— Elajándékoztam ezt a salát, mert nem szerettem. Utána pátozzal ezeket mondja: — Mindent rám lehet fogni, csak azt nem, hogy gyilkoltam. Schadl tanácselnök különösnek találja, hogy még a szülőket sem engedte be a holttesthez. Erdélyi azt mondja, hogy meg akarta öket a rettenetes látványtól kimélni. Az elnök felteszi a három kérdést:

— Tehát Ön tagadja, hogy ledobta a szikláról a feleségét, hogy veronállal megmérgezte és végül, hogy megfojtotta?

— Ismételten tagadom — volt a vádlott válasza.

Erdélyi Bélát a mai kihallgatás izgalmai erősen megviselték, úgy hogy a végén már verejtékcseppek gyöngyöztek a homlokán. Schadl tanácselnök végül több, más tanut hallgatott ki a váltóhamisítás ügyében, majd bereksztette a mai tárgyalást.

A másikat, dr. Moga Romulust kevesen ismerik. Arca energiát, hangja ömuralmat árul el. Középtermű, szélesvállú fiatalember, szurós, fürkésző szemek vannak. Egész lényé akaraterőt sugároz ki és úgy érezzük, nem lehet könnyen befolyásolható ember. Amikor elbucszunk, még annyit mond:

— Néhány nap múlva, talán többet mondhatok önöknek.

Egyedül hagytuk a prefektúra szobájában Aradváros két rendőrprefektusát. Kint a rendőrtisztek érdeklődnek:

— Milyen ember? Mit mondott? Már itt is marad?

Nem is volt alkalmunk választ adni, mert megszólal a csengő és a rendőr jelenti, hogy az urakat várja a prefektus ur. A rendőrtisztek bevonulnak. Fél órai tárgyalás után Filotti Zamfir elbucszuk és az íróasztal mellett elfoglalja a hivatalos helyet dr. Moga Romulus Aradváros rendőrprefektusa.

Aradon is készülnek az egyesülési ünnepségekre

Szabványos pompával ünneplik Aradon a december elsejét. — A prefekturán készül az ünnepély programja.

(Arad, november 20.) Nagy előkészületek folynak Aradon a december elsejéi egyesülési ünnepre, amelyet fényes keretek között ünnepelnek meg. A kormánytól ezideig nem érkezett rendelkezés arravonatkozólag, hogy miképpen rendezzék az ünnepséget és így nem tudni, hogy az egész országban a kormány rendezi-e az ünnepségeket, vagy pedig csak Albaulián, míg a többi városban az Astra-kultúregyesület veszi kezébe a rendezés munkáját.

Addig is, míg az erre vonatkozó kormányrendelet megérkezik, Puticiu Pompil dr. prefektusi titkár és Buda János hivatalfőnök megbízást kaptak arra, hogy az ünnepség programját elkészítsék. A program kidolgozása egy-két napon belül megtörténik és addigra megérkezik a miniszteri rendelet az egyesülési ünnepség megrendezése ügyében is. Annyi mindenesetre előrelátható, hogy az idei ünnepség sokkal nagyobbarányú lesz, mint az eddigi években volt.

Rá öttek London új alkímistájára.

Melville vegyész ólomból akart aranyat csinálni, de csak fontokat pazarolt el. — A mecenás fia rálött az alkímistára, mert nem tudott csodát csinálni.

(London, nov. 20.) Egy Melville nevű kémikus ellen revolveres merényletet követtek el. A merénylet egy londoni kenyérgyáros fia, rálött Melville-re, de a lövés szerencsére nem talált. A fiatal ember másodszor is löni akart, azonban a revolver csütörtököt mondott, mire harmadszor próbált tüzelni. Melville kicsavarta kezéből a fegyvert. Az esetben az a különös, hogy

a kémikus nem tett feljelentést a merénylet ellen

és csak a szomszédok figyelmeztetésére járt a rendőrség a dolog után és a kenyérgyáros fiát letartóztatták. A merénylet előzményei, a melyet a rendőrség kiderített, rendkívül érdekesek.

Melville kitűnő vegyész hírében állott a londoni szakkörök előtt, míg egy szép napon arra a meggyőződésre jutott, hogy

a középkori alkímistáknak igazuk volt abban, hogy nem nemes fémekből lehet aranyat gyártani

és teljesen az alkímistára adta a fejét. A komoly vegyészek világában természetesen lejárt magától, de annál nagyobb érdeklődéssel fordultak felé azok az emberek, akik mindenáron hirtelen szeretnének meggazdagodni. Melville

számos kísérlet után rájött, hogy ő ólomból tud aranyat csinálni.

Egy londoni alkímista társaságban felolvasás keretében ismertette sikerült kísérletének eredményét és felmutatott egy darab aranyat, amelyet ólomból állított elő. A hallgatóság között volt egy dúsgazdag pékmester, akit különösen bámulatba ejtett Melville aranycsinálási tudománya, rábeszélte barátját, Glean kenyérgyárost, hogy finanszírozzák együtt Melville aranygyártó laboratóriumát.

A Glean-féle kenyérgyár pinchhelyiségét átalakították laboratóriumná és a két derék mecenás türelemmel várta az aranytömböket, amelyek Melville boszorkánykonyhájából kikerülve majd millióssá teszi őket.

A kísérletek azonban már tulsokáig tartottak, az arany késett, viszont a pénz ilesztő mértékben fogyott.

Glean gyanút fogott és megbizta fiát, hogy figyelje Melville machinációit. A fiu három héttig várt, amíg az óriási retortában szakadatlanul főtt a titokzatos ólom és egyéb keverék, a melyből a vegyész szerint arany lesz. Végül kiemelték a retortát tartalmát és bizony az ólom csak ólom maradt.

A kenyérgyáros, akinek több ezer fontjába került ez a kis próba, kétségbeesett és feljelentéssel fenyegetőzött, Melville azonban eltűnt

a szeme elől. Glean fia elhatározta, hogy bosszút áll a vegyészen, kikutatta a lakását és felkereste őt.

Egy darab ólomot tett az asztalára, hogy változtassa azt arannyá, vagy pedig li- zesse vissza apjának elpazarolt pénzét.

Miután Melville egyik csodát sem tudta végrehajtani, a fiatal ember revolvert rántott elő zsebéből és le akarta löni a vegyészt, aki szerencséjére ép bölgyel menekült a kusza történetből.

Freyer autókereskedő letartóztatásban marad.

Freyer Jakab erélyesen védekezik a vád ellen.

(Arad, november 20.) Az aradi törvényszék Antonini-konfirmációs tanácsa ma délelőtt foglalkozott a tegnapi nap folyamán váratlanul letartóztatásba helyezett Freyer Jakab, az aradi „Autótex” vezetőjének ügyével. Freyer védője, Pausesti Miklós ügyvéd, ugyanis még tegnap felfolyamodást nyújtott be Ludosan vizsgálóbíró letartóztatási végzése ellen és védenca szabadlábra helyezését kérte. A konfirmációs tanács előtt Pausesti védő előszóval is megismételte kérelmét, majd a tanács Freyer Jakab védekezését hallgatta meg. Freyer megismételte a vizsgálóbíró előtt tett vallomását és írásbeli bizonyítékokkal igazolta, hogy neki a feljelentő Automobila Collin bucuresti-i céggel szemben mintegy 250.000 lej ellenkövetelése van. Különben is a cég aradi fiókja részére nem engedélyezett elegendő irodai személyzetet s miután a könyvelés igen hiányos és ezért megbízhatatlan is volt, határozottan meg sem állapítható, van-e egyáltalán hiány, s ha van, az mi okból keletkezett. Freyer a leghatározottabban tagadta, hogy ő akár egy banit is magának tartott volna meg, a cég pénzéből, annál is inkább, mert jól szituált anyagi helyzetében arra szüksége nem volt és kijelentette, hogy meghurcoltatása csupán a bosszu műve.

A konfirmációs tanács hosszas tanácskozás után kihirdette döntését, amely szerint a letartóztatást helybenhagyta és Freyer Jakab további fogvatartását rendelte el. Mint értesültünk, Pausesti védő a törvényszék döntése ellen a timisoarai táblához felfolyamodást jelent be s szükség esetén kauciót is ajánl fel, mert ártatlanságának bebizonyítására feltétlen fontossággal bír, hogy Freyer minél előbb visszanyerje szabadságát.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a
Grallert-féle végeladason

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület.)

Orák! Ekszerek! Disztárgyak!

* A Kölcsey-egyesület második zsurja november 25-én, vasárnap d. u. 5-kor lesz a Kulturpalotában. Csiky Gergely elhunyt emlékének szenteli az egyesület ezt a felolvasást, mert november 19-ikén volt évfordulója a korán elhunyt aradi írónak, aki a magyar társadalom életének szmpadravetítésével új korszakot teremtett a magyar színház fejlődésében. Szendrey Mihály szinigazgató fogja az író és az ember életét jellemezni, azokkal az érdekes megfigyelésekkel, melyeket, mint egykori akadémiai tanítványa, és titkári bizalmasa szerzett. A társadalom és a szinpad kölcsönös hatásairól fog szólni Gárdos Sándornak, az Aradi Közlöny szerkesztőjének aktuális írása. Hegedűs Bébi, a szinpadról és hangversenyekről népszerű énekművész és Balázs István, a színház hamar közkedvelté lett új énekes-bonvivántja, dr. Szele Károly zongorakísérete mellett énekelni fognak. Fóthy Ernő, a vidámtollu író, új írásából fog előadni. A tagsági igazolványok délelőtt a Kulturpalota olvasótermében, a teremőrnél is kiválthatók.

* A farkas, a sziporkázó Molnár-vígjáték a ciklus harmadik előadása, amelyet ma, szerdán este tolmácsol a prózai-együttes az aradi közönségnek. Molnár Ferenc ragyogó szelleme „A farkas” minden jelentéssel kiárad és ez teszi indokoltá azt, hogy A farkas-t az egykori vígjátékok legsikerültebbjének mondják. Az aradi föllevenítése hatványozottan elősegíti a Molnár-humor teljes érvényrejutását. Fekete Irén, Szepessy Edith, L. Kiss Mariska, E. Károly Klári, Jávör, Horváth, egytől-egyig remek vígjátéki figurákat keltenek életre A farkas előadásán, amelyet dr. Reicher Jenő hírlapíró, Molnár Ferencről szóló beszéde vezet be.

* Gyurkovics-fiúk és Ábris rózsája: két erősen leszállított félhelyáru ifjúsági és népies előadás kerül szinre csütörtökön, azaz pénteken délután 4 órai kezdettel. A színház-igazgatóság kedvezni akar mindenkinek, hogy ezt a pompás operettet és nagyszerű humoru vígjátékot megnézhessek és ezért tűzte műsorra a minimális félhelyárakkal. Mindkét előadást a premier kiosztásában játsza a társulat, vagvis a Gyurkovics-fiúkban Viola Margit, Kertész Manci, L. Kiss Mariska, Dancs Ica, Balázs, Ifj. Szendrey, Rudas, Gyöző, az Ábris rózsájában Gaál Piri, L. Kiss Mariska, Szendrey Mihály igazgató, Gyöző, Horváth, Jávör, Kalós és Földes alakítják a főszerepeket.

* Szombaton este Schubert emlékünnepe, halálának százéves évfordulója alkalmával. A színház igazgatósága a gyönyörű, örök emlékeztető Három a kislányt tűzte ki műsorra, amelynek főszerepeiben Viola Margit, Gaál Piri, Dancs Ica (Tschöll-lányok), Kertész Manci (Grisi), L. Kiss Mariska (Tschöllné), Balázs (Schubert), Galetta (Schobert), Gyöző (Tschöll), Rudas (Novotny titkosrendőr) kiválóak. Éjjel 11 órakor csak felnőtteknek: Zsirus ügy című pikáns francia bohózatot adja elő a társulat.

RÁDIO-MUSOR. Szerda, november 21. Wien —Graz. Romániai Idő 22.40. Köhnyű zene. — Berlin 17.30. Hangverseny. — Boroszló 17.30. Zenekari hangverseny. — Frankfurt a. M. 17.35. Zenekari hangverseny. — Leipzig 17.30. Kamarazene. — Milánó 24. Cigányzene. — München 19.35. Operaelőadás. — Nápoly 22.02. Operaáriák. — Pozsony 20. Szórákzóató zene. — Prága 22.40. Szlovák dalok. — Zágráb 21.35. Szonáta-est. — Budapest 10.30, 13 és 15.30. Hírek, közgazdaság. 18.45. Szórákzóató zene. 21.20. Humoros est. 24. Operett részletek.

TELEFON 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7, és 9 órakor

A közönség óhajára visszahoztuk Owen világhírű angol kinal színművét.

Kelet miszükumá, pompája és tarkasága

LON CHANEY
művészeti alakításában

Mr. Wu (A mandarin).

Jön! „Moulin Rouge királynője“.

Pazar kiállítású
filmremekmű,

a híres New-York—Páris revüvel a világhírű „Dolly-Sisters” és „16 Tiller Górl” sláger-számokkal.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház heti műsora. Szerda: A farkas (a Molnár-ciklus harmadik előadása. C. bérlet.) Csütörtök délután 4 órakor: Gyurkovics-fiúk (népies és ifjúsági előadás, erősen mérsékelt helyárakkal.) Este: román előadás. Péntek délután 4 órakor: Ábris rózsája (népies és ifjúsági előadás, erősen mérsékelt félhelyárakkal.) Este: román előadás. Szombat este 11 9 órakor: Három a kislány (Schubert centennáriumi előadás, A. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Zsirus ügy (pikáns francia bohózat, csak felnőtteknek.) Vasárnap délután 3 órakor: Régi nyár (mérsékelt helyárakkal.) 6 órakor: Doktor ur (mérsékelt helyárakkal.) Este 9 órakor: Éva grófnő (B. bérlet.)

* Agrillo Giuseppe-t, a kiváló hőstenort, ha felejthetetlen estét akar magának szerezni okvetlen hallgassa meg szombaton este a Kulturpalotában. A művész műsorán többek között Andre Chenier, Otello, Carmen, Bajazzók stb. operák nagy tenoráriái és egy csomó szebbnél-szebb Tosti, Pini, Corsi és Denza híres olasz zeneszerzők dala szerepel. Ezen pompásan összeállított műsor is bizonyítékul szolgál arra, hogy nincsen szó üres frázisokról és hangzatos címeikről, hanem ez alkalommal azt is kapja a közönség, amit az uccai zöld Agrillo-plakátok és újságcikkek hirdettek. Tekintettel arra, hogy Agrillo ezen estén kívül máshol nem énekel, siessen és biztosítsa jegyét mindenki Sándor Ferenc könyvkereskedésében (Bul. Reg. Maria.)

Az elszóródott Habsburgok sorsa.

Menkes Náthán társából mozziszinész. — A fenséges tanító-néni. — A volt király fióere építkezési rajzoló. — Koronás agitátornó. — Egy királyjelölt. — A toskánai ág nyomora. — Ferenc Ferdinánd gyermekei.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A Habsburgok 10 év előtt elvesztették nemcsak birodalmukat, hanem Magyarország kivételével, ahol József és Frigyes főhercegek, valamint családjaik továbbra is rangjuk és vagyonuk birtokában maradtak, kastélyukat és földbirtokaikat is. A gothai almanachon kívül a különböző lak- és címjegyzékek adnak felvilágosítást arról, hogy mi történt az egykori hatalmas uralkodócsalád tagjaival. Így a bécsi címtárban a következő bejegyzéseket találjuk:

Habsburg Dagmár, VIII. Piaristengasse 2.
Habsburg-Lotharingi Lipót, a Leopold Habsburg-Lotharinger & Nathan Menkes árpánykereskedés belfagya, VIII. Lange-gasse 63.

Lipót főherceg a háboru után Menkes Nathan kereskedővel társulva, árpánykereskedést nyitott és éveken át szorgalmasan dolgozott feleségével, született Nikolics-Podrinska Dagmár bárónővel, egy horvát földbirtokos leányával.

Néhány év előtt Menkes Nathan meghalt és Lipót főherceg az üzletet likvidálva, Amerikába utazott, ahol először különböző botrányok kapcsán szerepelt, így összetűzött Széchenyi gróf magyar követtel, majd Hollywoodba ment, ahol filmszínészként él. Felesége, Dagmár, hét esztendő kisleányával felváltva Bécsben és Zágrábban él.

Lipót főherceg fiúvére, Rainer Szalvátor szintén lemondott rangjáról, így megmaradhatott Bécsben és ő is kereskedő lett.

Ugy Lipót, mint Rainer Szalvátor az egykori tüzérségi főfelügyelőnek, Lipót Szalvátor főhercegnek fia. Maga Lipót Szalvátor feleségével, Blanka főhercegnővel s leányaival Spanyolországba emigrált. Lipót Szalvátor az összeomlás előtt egy csomó kastélyt és hatalmas földeket mondhatott tulajdonának. Most családjával együtt szerényen él Barcelonában, ahol egyik leánya mint tanítónő keresi kenyerét. Ugyancsak Spanyolországban él néhai IV. Károly öccse, Miksa főherceg, aki az infláció idején egész vagyonát elvesztette és most egy barcelonai építkezési vállalat tisztviselője.

Ferenc József és Erzsébet királynő unokája, Rudolf trónörökös leánya, Erzsébet főhercegnő az összeomlás után elvált férjétől, Windischgrätz Aliréd hercegtől és Bécsben él, ahol lelkes agitátora a — szociáldemokrata pártnak.

Károly István főherceg és felesége, Mária Terézia főhercegnő két idősebb fiúgyermekükkel az összeomlás után Lengyelországba költöztek és saybuschi birtokukon gazdálkodnak. Harmadik fiúgyermekük, Vilmos főherceg Párisban él, mint az ukrán monarchisták királyjelöltje.

I. Ferenc József dédunokája, a már említett Erzsébet főhercegnő, a forradalmár volt királykisasszony fiai kivétel nélkül polgári foglalkozást űznek. A legidősebb fia, Windischgrätz József herceg, aki jelenleg 24 éves, a Steyr-automobilgyár szerelője. A 23 éves Ernő bécsi és müncheni kiállításokon már szép sikereket aratott képeivel, a legfiatalabb, a 20 éves Rudolf pedig a bécsi egyetem hallgatója.

A Habsburg-ház toskánai ága már a világháboru előtt több dolgos polgárt adott a társadalomnak. Elsőként János Szalvátor főherceg mondott le rangjáról, hogy feleségül vehesse Stubel Milit. Az esküvő után Orth János nevet vette fel és egy kereskedelmi gőzöst vásárolt, amelynek első utja katasztrófával járt, a hajó és utasai közöttük a volt főherceg és fiatal felesége is, nyomtalanul eltűntek. János Szalvátor példáját csakhamar unokaöccse, Lipót főherceg is követte, aki rangjáról való lemondása után a Wölfling Lipót nevet vette fel. Az összeomlás után vizsgatért Bécsbe, ahol mint újságíró, kabarészínesz, biztosítási ügynök és legutóbb mint szatócs kereste meg kenyerét. Jelenleg a Bécs melletti Mauerben él igen szerény viszonyok

között. Nővére, Lujza főhercegnő, az egykori szász trónörökös felesége, aki a drezdai udvarból még a háboru előtt megszökött Toselli Enrico olasz zongoraművésszel, jelenleg Brüsszelben él. A háboru utáni első években mint gazdasszony kereste meg kenyerét, majd kézimunkák készítéséből tengette életét. Az utolsó esztendőben helyzete javult, mivel gyermekei, elsősorban Anna Pia Monica, József főherceg fiának, József Ferencnek felesége, támogatják.

Wölfling Lipót öccse, József Ferdinánd néhány év előtt szintén egy polgárleányt vett feleségül, akivel mondseei villájába vonult vissza. Néhány hónap előtt azonban válopert indított felesége ellen és annak befejezése után Schlackenwörth generális leányát szándékozik feleségül venni. Péter Ferdinánd főherceg.

A prefektusválság miatt tönkremegy több aradi vállalkozó.

Georgescu János halála óta a megye nem fizette a közmunkák vállalkozóit. Marsieu prefektus ma intézkedett a kifizetések teljesítése iránt.

(Arad, november 20.) Az utóbbi időben egyre gyakrabban keresik fel a megye vállalkozói az aradi prefekturát, sürgetve, hogy fizessék ki a megye megrendelésére eszközölt munkálatok értékét. A megyei prefekturán ugyanis Georgescu János prefektus halála óta beszüntették a kifizetéseket és csupán a megyei tisztviselők fizetését folyósították.

Ennek oka igen egyszerű volt. Georgescu prefektus halála után Miloteanu Mihály, belügyi vezérfelügyelő került Aradmegye élére, azonban a delegált prefektus megtagadta a fizetési utalványok aláírását azzal az indoklással, hogy megbízatása csak ideiglenes és nem áll módjában felülvizsgálni minden egyes munkálatnál, vajjon a törvény értelmében történt-e a megrendelés.

Ez a helyzet utóbb igen kellemetlenné, sőt katasztrófálissá vált számos megyei vállalkozóra nézve, aki utakat, iskolákat épített, kövezett és más közmunkákat végzett a megyének és kifizette a munkásokat, ezzel szemben munkája ellenértékét nem kapta meg.

Wickwitz Péter gróf néven Luzernben, Henrik Ferdinánd Salzburgban élnek.

A meggyilkolt Ferenc Ferdinánd legidősebb fia, a 26 éves Hohenberg Miksa, akit egy időben magyar királyjelöltnek emlegettek, a bécsi tudományegyetemen letette a jogi doktorátust, feleségül vette Waldburg-Zeil gróf leányát és apjának bécsi, a Reiserstrassen levő palotájában lakik. Öccse, a 24 éves Ernő a bécsi tudományegyetem hallgatója, huga, Zsófia évvel ezelőtt férjhez ment Nostic Frigyes grófhöz.

A volt uralkodócsalád egyik egykor legnépszerűbb tagja, Jenő főherceg, a német lovagrend nagymestere, nyomban az összeomlás után Svájcba utazott és jelenleg egy bázei bankház csendes társa.

Amint említettük, a megdűlt dinasztia tagjai közül csak a Magyarországon élő József és Frigyes főhercegek, valamint azok családjainak helyzetében nem történt változás. Amíg azonban József főherceg mindig Budapesten élt, addig Frigyes főherceg feleségével, Izabellával és fiával Albrechtel csupán az összeomlás után fedezte fel magyarságát.

Az utóbbi napokban a megye nemfizetése már csaknem a csőd szélére juttatott több ismert vállalatot.

Ennek tulajdonható, hogy az érdeklét vállalkozók mind sürgetőbben léptek fel, míg a mai nap folyamán rendezést nyert ügyük. Dr. Lázár Ágoston alispán és Stanca Ermin megyei főszámvevő felkeresték dr. Marsieu Justin prefektust, aki előtt ismertették a vállalkozók helyzetét és aki nyomban intézkedett az ügy rendezése tekintetében. Elrendelte, hogy vizsgálják felül az összes közmunkákmal, vajjon az árlejtés a számviteli törvény szabályainak tiszteletben tartásával történt-e és a felülvizsgálat megtörténte után terjesszék be hozzá az aktákat aláírás végett. A felülvizsgálat ma estig megtörtént és holnap terjesztik be a fizetési utalványokat Marsieu dr. prefektus elé, akinek gyors intézkedése folytán már a holnapi délelőtt folyamán felvehetik a vállalkozók a nekik járó összegeket és így megmenekülnek súlyos helyzetükből.

APOLLO	URANIA
Ma, szerdán premier 5, 7 és 9-kor	Ma, szerdán 5, 7 és 9-kor premier
<p>George O'Brien</p> <p>FOX</p> <p>Janet Gaynor</p> <p>VIRRADAT</p> <p>JOHN BARRIMORE a Don Juan főszereplője</p> <p>DOLORES COSTELLO a Nász a viharban főszereplője</p>	<p>LYA</p> <p>Egy román katonatiszt háborus drámája. Az egész film Romániában lett felvéve, a leg-híresebb német és román művészek közreműködésével.</p> <p>Ha egy férfi szeret... grandiozus filmek</p> <p>Jön az Apollóba!</p>

Megvizsgálták a városi népkonyha könyveit.

A kirendelt bizottság hír szerint szabálytalanságokat észlelt a népkonyha adminisztrálásában.

(Arad, november 20.) Megemlékeztünk arról, hogy Vulpe József interimár bizottság tag bekerete a népkonyha számadásait, felülvizsgálat végett. A felülvizsgálat tegnap megkezdődött és Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke, Dunca Károly főszámvevő és Vulpe József vizsgálják át a szám-

adásokat, amelynek ügyét ma zárt ülésben tárgyalta Aradváros interimár bizottsága.

A kiszivárgott hírek szerint az a vád merült fel a népkonyha ügyében, hogy ugyanazon tételeket kétszer számolták el a kiadások rovatában és hogy sokkal több élelmiszert vásároltak, mint amennyire a népkonyhának szükségese lett volna. Az interimár bizottság az ügygel kapcsolatosan megbizta a nevezett városi tisztviselőket, hogy vizsgáljanak át szigorúan minden tételt, hasonlítsák össze a könyvben szereplő árakat az akkori maximális árakkal és a vizsgálat végeztével tegyenek részletes jelentést tapasztalataikról.

H I R E K.

Kalandozás

Algir szerelmi negyedében.

Beteg nők és 10 éves gyereklányok a hírhedt algiri vöröslámpás negyedben, ahová életveszélyes elmenni az európaiaknak.

(Algir, nov. 20.) Egy angol újságíró nagyobb férfitársaság kíséretében meglátogatta Algirnak hírhedt szerelmi negyedét és erről az éjszakai kalandozásáról a következő érdekes dolgokat írja:

... Algir európai negyede olyan, mint bármely más európai metropolis, de a régi város, ahol csak arabok és négerok laknak, egész más. Többet figyelmeztetnek, hogy ne menjünk oda éjszaka, mert az életveszélyes dolog, de akadt egy fiatal, ügyes vezetőnk — nemrég még káplár volt a francia hadseregben — és arra biztunk magunkat. Köpenyünk alatt szorongattuk a revolvert és így nem féltünk. De mikor beértünk a szűk uccák labirintusába, önkéntelenül megbántuk, hogy idemerészkedtünk. Az arabok kint ültek az uccán, szívták csibukjaikat és nem mozdultak el az utból, mintha csak belénk akartak volna kötni. Vezetőnk suttogva figyelmeztetett:

— Vigyázat. Itt mindenre el lehetnek az urak készülve.

Az uccában, amelybe beértünk vörös petróleumlámpák pislogtak. Jobbról és balról kis szobák egy ágygyal és néhány párnával. Száz meg száz ilyen randevuhely van itt egymás mellett. Az ajtóknak nők állnak keleti nadrágban, de lehet látni 10 éves gyereklányokat is. Sárga, bronztestűek, vagy feketék. Arcukat többnyire felsebezte már a kór... Európait nem látni erre. Turbánok és fezek mindenféle. Egy szabad térség közepén két arab nő járja a híres hastáncot. A tömeg vágyó szemekkel kíséri mozdulataikat. A levegő porból és izzadságszagból áll.

Elég volt. Ahogy csak lehetett: igyekeztünk visszafelé. Nem törődünk az utánunk hangzó szitkokkal, csak ki ebből a bacillustenyészből, ebből a szerelmi negyedből a szabad levegőre. Csak akkor éreztük magunkat biztonságban, amikor feltűnt előttünk a modern Algir kávéházaival és nagyvárosias uccáival, amely csaknem olyan, mint Páris.

— **Hlotu miniszter Maniunál.** Bucurestiből jelentik: Hlotu udvari miniszter ma megjelent Maniunál és fontos közléseket tett neki.

— **Érélyes vizsgálat a dobrudzsai tisztviselőik ellen.** Bucurestiből jelentik: Dobrudza és Cadriater polgári lakossága ma delegációt küldött Vaida Voevod belügyminiszterhez. A delegáció előadta, hogy az állami tisztviselőik ellen rengeteg panasz van. **Egész sorozat súlyos visszaélést jelentettek** be a belügyminiszternek, aki szigorú megtorlást s vizsgálatot ígért, azonnal megbízva Vladimirescu belügyminiszteri vezértitkár, a vizsgálat keresztülvételével.

— **Újból megindult a vizsgálat a peroleumpanama ügyében.** Bucurestiből jelentik: A peroleumpanama vizsgálata az utóbbi napokban nagy lendületet vett. Az ipari és kereskedelmi minisztérium jogügyi osztályának több tisztviselőjét is kihallgatták a közelmúlt napokban.

— **Megerősítették állásában Spiru Sándor dr. egészségügyi főfelügyelőt.** A Monitorul Oficial mai számában az egészségügyi minisztérium megerősíti állásában Spiru Sándor dr. egészségügyi főfelügyelőt, akinek továbbra is megadják a jogot ahhoz, hogy tisztviselőket nevezzen ki, léptessen elő, fizetésüket kiutalja, valamint a tisztviselőtörvényben előírt büntetéseket szabhassa ki rájuk.

— **Dan Sever miniszter a buteni vadászaton.** Tegnap nagy vadászat folyt le Buteni-ben, amelyet Ciorogariu Jenő vadászati főfelügyelő rendezett. A vadászaton részt vett Dan Sever egészségügyi miniszter is, Aradról pedig dr. Luta Corneli ügyvéd. A vadászaton számos vad került terítékre.

— **Birtolon őrnagy hunyadmezei képviselőjelölt.** Birtolan Sándor ny. őrnagy, konopi birtokos, ki a nemzeti-parasztpárt egyik ismert agilis tagja és mint ismeretes, veje Pop C. Istvánnak, Hunyadmezeiben képviselőnek lép fel.

Enyhítették az adóbehajtást.

A pénzügyminiszter körrendelete. — Az inséges vidéken megtiltja a rendelet az adóhátralékok erőszakos behajtását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) A pénzügyminiszter körrendeletben fordult az ország pénzügyigazgatóihoz, melyben az adóhátralék humanusabb behajtását írta elő. A

szegényebb vidékeken enyhe elbírálást ír elő a pénzügyminiszter, az inséges vidékeken pedig egyenesen megtiltja az adóhátralék erőszakos behajtását.

— **Ujabb változások Arad megye főszołgábirói karában.** Arad megye főszołgábirói karában újabb változások várhatók. Amint beavattott helyről értesülünk, Ujaradra Anghelelin József v. ujaradi főszołgábiró kerül vissza ebben a minőségben, aki eddig Tenkén teljesített szolgálatot. Tenkére viszont Suciu Traian ujszentannai főszołgábirót helyezik át.

— **Franciaország és Belgium nem törli el a vizumkényszert.** Bécsből jelentik: Seipel kancellár a költségvetési vita kapcsán nagy beszédet tartott a vizum eltörléséről. Kijelentette, hogy reméli, hogy Magyarországgal nemsokára megtörténik a megegyezés, majd elmondotta, hogy két állam, Franciaország és Belgium nem mond le a vizumkényszerről.

— **Felfüggesztették állásából a francia külügyminiszteri sajtótanácsadót.** Párisból jelentik: Nagy port vert fel annak idején Horan amerikai újságíró bravúrja, amikor ellopta és a Hearst-lapokban leközölte a francia-angol flottaegyezmény tervezetét. Az aktalopással kapcsolatban ma felfüggesztették állásából De Noble külügyminiszteri sajtótanácsadót, kft azazal gyanúsítanak, hogy ő szolgáltatta ki Horannak a tervezetet.

— **A macskás nők.** A nyugateurópai metropolisok elegáns vendéglőiben különös szokás honosodott meg. A mondain-hölgyek eddig is előszeretettel hoztak magukkal különböző állatokat, ha nyilvánosság előtt megjelentek. Leginkább kutyuskákat, de bőven akadtak olyanok, akik majmot szoritottak az ölükbe. Még olyan is volt, aki szelidített kigyóval játszott az asztalnál. Az idén azonban valóságos macska-örület fogta el a nőket. Páris, London, Brüsszel és Róma restaurántjaiban sűrűn lehet látni olyan nőket, akik macskát tartanak a kezükben. Simogatják és becézgetik az állat fejét és szeretettel hivatgatják. A macskának külön terítéket rendelnek és asztalkendőt kötnek a nyakába, amikor tejeckét iszik. Ez ellen a macskadivat ellen a közönség egyrésze élénken tiltakozik. Míg a kutyát, majmot, sőt a kigyót is szó nélkül „lenyelték”, addig a macska ellen minduntalan kiujulnak a demonstrációk. A tiltakozások ellenére a macskadivat továbbtart. Sőt egyre terjed. Az igazán elegáns hölgy a macskát hozzászámítja az eleganciához.

— **Ujabb borzalmas részletek az orkákatasztrófáról.** Párisból jelentik: Az orkákatasztrófáról érkező újabb részletes jelentések szerint a La Manche csatorna melletti Szent Ágnes kikötőben az Entham angol gőzös roncsai a partra vetődtek. A személyzet nyomtalanul eltűnt, azt hiszik, hogy elpusztult. Az Iroise mentőhajó rádióváírása tizenöt hajó segélyjeleit vette fel. Az egyiket, az Amazon görög hajót sikerült is megmentenie és a bresti kikötőbe vontatni.

— **Nagy panama a dévai iparkamaránál.** Déváról jelentik: A dévai iparkamarában hatalmas panamának jöttek nyomára. A törvényszékhez befutott feljelentés súlyosan kompromittálja Russieschi Edgar iparkamarai vezértitkár, Panaitescu képviselő protezsáltját, aki magas összeköttetései révén került a kamarai vezértitkári pozícióba.

— **Uj autobusjáratok Aradon.** Az interimár bizottság mai ülésén újabb autobusengedélyeket adtak ki. Fejér Lajos garázstulajdonos engedélyt nyert arra, hogy Micelaca községtől az aradi villamosállomásig járhasson. Az egyes menetjegy ára hat lej lesz. Ugyancsak engedélyt kapott Füzessy Márton és Kubik A. vállalkozó arra, hogy a Vásártértől a város központjáig járjon két autobusszal.

**Gyönyörű ruhacsipkék
KELL és KRAUSZ-nál.**

— **Aradváros kísérleti gazdasága.** Aradváros gazdasága az idén kísérleti telepet létesített egyholdas földterületen. Az egyholdas kísérleti telepet tizenkét parcellára osztották és tizenkét különféle nemesített vetőmagot ültettek el, hogy megállapítsák, hogy melyik adja a legtöbb termést. A magokat a város a mezőgazdasági kamarától kapta erre a célra. Gazdász körökben érdeklődéssel várják a kísérlet eredményét.

— **Esküvő.** Kedves, bensőséges familiáris ünnepség volt ma az aradi Reisinger-családban. Reisinger Zsuzsi, Reisinger Sándor aradi műépítész leánya esküdtött örök hűséget délelőtt 10 órakor az aradi rabbi-hivatalban Groszman Pálnak, Groszman Ármin facseti kereskedő fiának, az Arad-Hegyaljal Borértékesítő r.-t. igazgatójának. Az esküvő szűk családi körben folyt le, melynek polgári részénél Patzauer Sándor (Szeged) a menyasszony részéről, Groszman Alfréd (Arad) a vőlegény részéről szerepeltek tanukként. Valóságos elhalmoztak gratulációkkal az esküvő után az ifju párt, amely Bécsbe utazott nászutra.

— **Elhalasztották a Vöröskereszt szerdai irodalmi előadását.** Jelentettük, hogy az aradi Román Vöröskereszt Egylet a vöröskereszthét keretében, holnapra, szerdára, a Kulturpalotában irodalmi előadást tervezett, közbejött akadályok miatt az egyesület vezetősége az előadást december 6-ikára halasztotta.

— **Véglegesítették állásában Raskovits városi főkeretést.** Az interimár bizottság mai ülésén véglegesítette állásában Raskovits István városi főkeretést, aki körülbelül hat esztendő óta működik a város szolgálatában. A bizottság tagjai a legelismertebb módon nyilatkoztak az ülésen a főkeretész működéséről.

— **Közmunkakötelezettség Németországban.** Berlinből jelentik: A nemzeti szocialisták és a kereszténygazdapárt javaslatot terjesztettek be a birodalmi gyűlésen, amely szerint minden 17. és 21. életév közötti férfi, a négy év valamelyikében, egy teljes évig tartozik az államnak dolgozni, mezőgazdasági, utépítési és egyéb közhasznú munkákon.

— **Megakadtak a tárgyalások a nyugat-német vasipari konfliktus ügyében.** Berlinből jelentik: A rajna-westfáliai vasipari konfliktus ügyében a tárgyalások tegnap elháríthatatlannak látszó akadályokba ütköztek és ezért a tárgyalásokat a szakszervezetek kívánságára elnapolták. Szakszervezeti körökben pesszimisztikusan ítélik meg a helyzetet, mert a munkaidő kérdése eddig szóba sem került. A tárgyalások döntő pontra jutottak és jelenleg a szakszervezetektől függ a megegyezés létrejötte. A legnagyobb nehézség az, hogy a munkaadók hosszu, a szakszervezetek rövid lejáratu bérszerződéseket akarnak. A szakszervezetek el akarják halasztani a végső döntés idejét, mindaddig, amíg a birodalmi munkaügyi törvényszék és egyeztető bíróság döntése megtörténik.

— **Csak a valódinak van becsel.** Utasítson vissza minden „épolj jónak” ajánlott hasonnemű szes vegyen csakis Aspirin-tablettát az eredeti Bayer-féle csomagolásban (6 vagy 20 tablettá egy dobozban.)

— **Az idei orvosi Nobel-díjat egy tüniszi tanár nyerte el.** Londonból jelentik: Az idei orvosi Nobel-díjat Charles Nicol tanár, a tüniszi Pasteur-intézet igazgatója nyerte el, aki 1911-ben kimutatta, hogy a kiütéses tifusz a ruhatetvek utján terjed.

— **Felfüggesztett rendőrtisztek.** Burures-tiből jelentik: Popescu és Balan bucaresti-i rendőrkomisszárokat, akikre a kliensek brutalizálása és több másfajta visszaélést bizonyítottak, a belügyminiszter a mai napon felfüg-gesztette.

— **Halálos végű boxverseny Madridban.** Madridból jelentik: A tegnapi boxmérkőzésen Sotolongo néger boxoló Ortiz madridi bajnokkal mérkőzött. A néger a mérkőzés folyamán egy olyan ütést kapott, hogy eszméletlenül terült el a porondon. A kórházba szállították, ahol néhány óra múlva meghalt.

— **Házasság.** Kiss Vica és Kovács József Astra-gyári tisztviselő, a mai napon házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Eljegyzés.** Burger Nusi (Arad) és Feldmann István (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Zavargások törtek ki Mandzsuriában.** Londonból jelentik: Mandzsuria fővárosában, Karbintanban, a kínai nemzeti zászló kifüggesztése miatt zavargások törtek ki. A tömeg letépte a zászlót, mire kivonult a csendőrség és a tömegre tüzelt. Az összeütközésnek, hír szerint, 150 halottja van.

— **Csak belvárosban kell illetéket fizetni az uccán lerakott fáért.** Ma módosították az interimár bizottság ülésén a fának az uccán való felvágatására kirótt illetéket. Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke beszámolt arról, hogy az erre vonatkozó rendelet, amelyről annakidején megemlékeztünk, nem mondja meg, hogy melyik uccában, mennyi illetéket szedhet a város. Nem lehet ugyanolyan mértékben megadóztatni a főtéren felhalmozott fát és a teljesen forgalommentes külvárosi uccákat. Kéri a bizottságot, adja meg erre vonatkozólag a direktívákat. Egyben leszögezi, hogy az az intézkedés, amely módot nyújt a városnak, hogy az uccán 48 órán túl felhalmozott fát négy, öt és tízszeres illetékekkel sújtsa, szerinte nem igazságos. A bizottság végül kimondta, hogy csak a város központjában kell illetéket fizetni az uccán lerakott fáért és a többszörös illetékek tekintetében is enyhítést fognak alkalmazni.

— **Ismét letartóztatták Harry Domelát, a szélhámos álherceget.** Berlinből jelentik: Münster am Stein fürdőhelyen tegnap délelőtt a berlini államügyészség körözölevele alapján letartóztatták Harry Domelát, aki a múlt évben hosszú ideig mint a volt trónörökös fia lépett fel és a legkülönbözőbb szélhámosságokat követte el. Harry Domela leülte büntetését elkövetett tetteiért, kiszabadulása után azonban ismét előlrol folytatta csalásait. Az utóbbi hetekben több feljelentés érkezett ellene a berlini államügyészséghez, mire az ál-Hohenzolliern herceg Münsterbe szökött, ahol azonban tegnap elérte a körözölevél.

— **Lapunk Budapestén állandóan olvasható az Abbázla kávéházban.** Oktogon-tér, Andrassy-ut 49

— **Rosszuljárt a maharadzsa, amiért nem fogadta az újságírókat.** Miraj hindu államban valóságos kis forradalom zajlott most le. A miraji maharadzsa legutóbbi rendeletet adott ki, amelyben felemeli a földadót. Ez az intézkedés óriási felháborodást keltett a szegény földművelők körében. A rendelet kiadása után több újságíró akarta fölkeresni a maharadzstát, hogy az ügyben meginterjúolja. Az újságírók nem nyertek bebocsátást, erre a palota előtt izgatott beszédet tartottak a tömeghez. Óriási felfegyverzett embertömeg gyűlt össze és körülvette a maharadzsa palotáját. Egy fegyveres deputáció bement a maharadzsaért és kihozta a palota elé. Itt az uralkodó kénytelen volt kijelenteni, hogy rendeletét visszavonja és a népek nem kell több adót fizetni.

— **Asszonyok harcolnak Kínában a rablók ellen.** Pekingből jelentik: Hatszáz asszony puskával és gépfegyverrel felszerelve véd- és dacsövetséget alakított Kiang-Su tartományban a rablók ellen, akik már elviselhetetlenné tették az életet az egész környéken. Ko Lada Dah mellett az asszonyok és a banditák között véres csata folyt le, amelynek során a nők kilenc halottat veszítettek, de végül is megfutamították a férfiakat. Ezen a példán Kína más vidékein is annyira fellelkésedtek az asszonyok, hogy mindenütt megkezdték az ilyen asszonyhadseregek szervezését.

— **Földregés Egerben.** Egerből jelentik: Ma reggel itt hat perc földregés volt. A szobákban a képek és csillárok megmozdultak, az emberek felriadtak álmukból és többen az uccára rohantak ijedtükben, Szerencsétlenség nem történt.

Huszonöt millió dollárt rövidesen folyósítanak a kölcsönből. Popoviciu pénzügyminiszter tanulmányozza a kölcsönügylet.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának telefonjelentése.) Értésüléseink szerint Popoviciu Mihály hosszas és beható tanulmányokat folytat a kölcsönt illetően, csak a tanulmányok befejezése után terjeszt konkrét javaslatot a kormány elé. Jelen pillanatban még nem lehet tudni azt sem, vajon a kormány küld-e delegátusokat Páris-

ba, vagy a kölcsönt nyújtó bankok megbízottjai jönnek-e Bucurestibe?

Moreaux és Popoviciu között megleghangú táviratváltás volt a Banca Nationala és a jegybankok közötti szerződés aláírása alkalmából. A szerződés szerint a kölcsönből 25 millió dollárt rövidesen folyósítani fognak.

Az angol sajtó a Rajna-vidék kiűritését követeli. Stresemann szerint Németország mélyen csalódott. — Mit akar Franciaország és mit akar Anglia?

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A birodalmi gyűlés tegnapi ülésén Stresemann külügyminiszter beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy Németországra nézve mély csalódást jelentett, hogy nem sikerült érvényre juttatni Genfben a Rajna-vidék kiűritésére vonatkozó igényét. Németország a kiűritésért sem politikai, sem pénzügyi ellenszolgáltatásokat nem adhat. Kijelentette, hogy a megszállott területeken uralkodó szellem visszaesést jelent a régebbi szellemhez képest.

A londoni jelentések szerint az angol sajtó élénken kommentálja a német külügyminiszter beszédét. A Daily Telegraph „Németország a Rajnavidék kiűritését követeli” címmel ír nagy cikket, míg a Daily Express kijelenti, hogy Stresemann nyilatkozata vád Franciaország és Anglia államférfiai ellen. A Morning Post szerint az angol szívélyesség nem talál visszhangra Németországban mindaddig, ameddig Németországban idegen csapatok vannak. A Daily Chronicle azt írja, hogy Baldwin minisz-

terelnöknek nyíltan kell válaszolnia arra a kérdésre, kötik-e még Angliát a Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségek. Locarno kötelezettségeket hártott Angliára és ezeknek kell az angol politika sarkkövének lenniük. Locarno arra kötelezte Angliát, — írja a lap — hogy a Rajna-vidéket kiűritik. A kötelezettségek logikus következményeképpen a francia és angol csapatoknak késedelem nélkül ki kell vonulniuk a Rajna-vidékről. Az angol kormánynak ebben az irányban kell befolyását érvényesítenie Párisban.

Az angol lapok a jóvátételi tárgyalásokról is nagy cikkeket számolnak be. A Daily Telegraph szerint Franciaország nem akarja újból megalapítani Németország fizetőképességét, míg Anglia éppen az ellenkezőjét akarja. A Financial News azt írja, hogy értelmetlen dolog Németországból egy olyan jóvátételi összeget kitérni, amely meghaladja fizetőképességét.

— **Két bucsulevelet hagyott hátra az öngyilkos aradi urileány.** Részletesen írtunk Weisz Jozefin aradi urileány öngyilkosságáról, amelynek indítóokát még mindig a legteljesebb homály fedi. Az urileány, öngyilkossága előtt két levelet írt, egyiket bátyja, Weisz Izó aradi kereskedő, a másikat Szántó János aradi fiatalember címére. A leveleket Ludosan vizsgálóbíró vitte magával, ezideig azonban nem bontotta fel őket és így tartalmuk egyelőre ismeretlen. Az öngyilkosság ügyével kapcsolatosan hatóság elleni erőszak címén bünvádi eljárás indul meg dr. Posgay István főorvos ellen, aki nem engedte be szomatóriumába Ludosan vizsgálóbíró, hogy Weisz Jozefint kihallgathassa.

— **Rendőri hírek.** Reinberg Herman feljelentést tett a rendőrségen, hogy kerékpárját ellopták. — Füzessi Márton lakásába behatoltak és öt ezer lej értékű holmit loptak el. — Bercsa Antal feljelentést tett, hogy az uccán ismeretlen tettesek megtámadták és súlyosan bántalmazták. A rendőrség minden esetben megindította a nyomozást.

— **Ligeti Ernő előadása az Újságíró Klubban.** Az erdélyi hírlapíróársadalom egyik kimagasló alakja Ligeti Ernő, akinek nevével az erdélyi sajtó hasábjain ismerkedett meg az újságírók közönség. Ligeti Ernő most meghívtat kapott az Újságíró Klub igazgatóságától egy előadás megtartására, mely alkalommal a klubtagoknak módjuk lesz Ligeti Ernővel közelebbről megismerkedni. A kitűnő hírlapíró pénteken, 23-án tartja meg aradi előadását az Újságíró Klubban „A mai polgár”-ról. A probléma sok érdekességet rejt magában, így bizonyos, hogy az Újságíró Klub intellektuel táborá érdeklődéssel várja a pénteki előadást.

— **Elmarad a zsidó ifjusági kulturkór ma esti előadása.** A zsidó ifjusági kulturkór értesíti tagjait, hogy a ma esti előadás, közbejött akadályok miatt elmarad.

— **Az aradi szociáldemokrata-párt nov. 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a v. Munkácsy Mihály-u. 8. szám alatt (Városliget mellett, vasmunkások otthona) pártgyűlést tart fontos napirenddel.**

— **Az AMTE Katalin-bálja.** Az Aradi Munkás Testező Egyesület november 24-én este 9 órai kezdettel, a Vadászúrt étterem helyiségében, nagy Katalin-bált rendez. Belépődíj személyenként 60, Családjegy (3 személyre) 150 lej.

Gvermekkocsik, gyermekszékek legolcsóbban Hegedűsnél.

— **Ügyvédi nyomtatványok olcsón Kerpelnél.**

— **Dr. Botis szülész- és nőorvos, orvosl rendelőjét Strada Tâmpa (Darányi János-ucca) 4. szám alatt, a volt Darányi kórházban megnyitotta. Rendel délután 3—5-ig.**

— **Gramofonok és lemez udonságok Hegedűsnél.**

— **Művészeti képek Kerpelnél részletre is. Ridikülök, pénzárccák, kolierék, iskola táskák Hegedűsnél.**

Fenyves Károly birtokba vette a gör. katolikus bérpalotát.

A palota jogerősen átment az aradi műépítész birtokába.

(Arad, november 20.) Az aradi Bratianu (Weitzer János) uccából az Eminescu (Deák Ferenc) uccába átnyuló ugynevezett görög katolikus bérpalota birtoklása körül, — mint ismeretes — már mintegy tíz esztendeje folyik a harc a palota építője, Fenyves Károly műépítész és az aradi görög katolikus hitközség között. Ez a harc legutóbb, — mint annak idején megírtuk — Fenyves Károly győzelmével dőlt el, akit a timisoarai Tábla vissza helyezett a palota birtokába. A görög katolikus hitközség erre semmisségi panaszszal élt és egyben újabb kilakoltatási pert indított az aradi törvényszéken Fenyves Károly ellen.

A semmitőszék legutóbb aztán legfelsőbb fokon is döntött a kérdésben és a felek között annak idején létrejött szerződéses megállapodás lett a bérpalota birtokába jogerősen vissza helyezett Fenyves Károlyt. A semmitőszék döntése következtében Fenyves jogtanácsosa, dr. Wiener Mór timisoarai ügyvéd Lazarescu Cornél aradi főportarel kíséretében tegnap és ma sorra járta a bérpalota lakóit, akikkel közölte a legfőbb bíróság döntését és egyben felhívta figyelmüket, hogy a lakbérösszegeket a jövőben Fenyves Károly műépítész kezéhez fizessék le.

HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VESZI MEG AZ „ARADI KÖZLÖNY”-T, hanem havonta 90 lejért előfizeti, csak 3 lej 60 baniba kerül egy példány.

Rasputin leánya, a varieté-táncosnő.

Beszélgetés Rasputin Grigorijevna Máriával, a cári család meggyilkolt tanácsadójának leányával.

(Hamburg, november 20.) A mulatóban vadul szól a jazzband, Hamburg éjszakai élete tombol körülöttünk, az emberek gondtalanul táncolnak, a pezsgő folyik, nők és férfiak mámorosan feledkeznek az éjszaka örömébe. Egy okirat fekszik előttem. A következőképpen hangzik:

„Orosz Szocialista Föderatív Szovjetköztársaság R. K. & K. D. Prokovskoje község előljárósága, tjumeni kerület, 1927. augusztus 4.

Nr. 875. Prokovskoje.

Igazolvány.

Ezennel igazoljuk, hogy a prokovskojei egyházközség anyakönyvében 1898. évben 51. sorszám alatt bevezettetett, hogy Mária Grigorjevna Rasputin 1898. március 20-án született.

Szülei: Apa: Grigorij Jezimovics Rasputin, anyja: Parakovzja Feodorovna Rasputina.

Kiállított Prokovskoje község előljárósága által, Jarkovsko kerületben (tobolszki kormányzás) szóbeli kérelem alapján.

A községi előljáróság vezetője:

Aláírás.

Az a fiatal hölgy, aki kezembe nyomta ezt az okmányt, rám mosolyog. Mária Grigorjevna Rasputin, a hírhedt orosz Rasputinnak a leánya ül velem szemben, annak a Rasputinnak a leánya, akit 1916. decemberében Szentpétervárott Juszupov herceg Dimitrij Pavlovics nagyherceggel együtt meggyilkolt. Az anyakönyvi kivonatra nincs is nagy szükség. Mária Rasputin feltűnően hasonlít apjára. A szája és tekintete megdöbbentően emlékeztet Rasputinra.

Rasputin Mária az Alkazar-varietében táncol. Egy francia ügynök utján szerződötték Párisból és hihetetlenül magas gázzsal a mulató olyan szencziót biztosított magának, amilyent valóban nem lehet naponta találni.

— Teljesen az orosz pittoreszk kabarének szentelem magamat — mondja a művésznő — aki meglehetősen jól beszél németül is. Itt az Alkazarban egy számomra Párisban írt revüben lépek fel. Hosszabb ideig éltem már Berlinben is, ahol Evaterina Deviller moszkvai táncosnő vezetése mellett tanultam táncolni. Németország nagyon tetszik nekem, sajnos azonban, kevés időm van szórakozni, állandóan gyakorolnom kell.

Rasputin Máriának két gyermeke van. Özvegye Borisz Szolovjev kapitánynak, aki a háboruban elesett. Arcának ideges rángatózása és szemének néha vadul fellobbanó tüze azt mutatja, hogy ez az asszony már sok megpróbáltatáson ment keresztül. Az életére állandó árnyékot vet misztikus életü apjának titokzatosága. Markáns megjelenésével, nőiességének varázsával és fasciáló táncművészetével a nagy orosz varázsló leánya egész különös jelenség. A német sajtó épügy, mint a párisi, azt

írja róla, hogy „évtizedünk legérdekesebb asszonya”.

A cári Oroszország egykori koronázatlan uralkodójának leánya egész sereg orosz emigránst hozott magával, akik népies táncokkal, balalajkakoncertekkel, revükben való stasztikával és hasonló produkciókkal keresik meg kenyerüket. Kisérétében van többek között Hadzsi Murad herceg, aki az utolsó cár környezetéhez tartozott, valamint a híres orosz Vasziljev-kvartett, amely azelőtt Reinhardt-nál dolgozott Berlinben.

Megkérdezem a művésznőt, milyen kilátásai vannak annak a pörnek, amelyet Párisban indított meg apja gyilkosai ellen.

— Azt hiszem, optimista lehetek — válaszolta. — Juszupov herceget és Pavlovics

nagyherceget a francia polgári bíróságnál 25 millió frank kártérítés erejéig pereltem. Nagy munkával jutottam idáig, mert nem volt tulajdonképpen semmiféle bizonyítékom ehhez a perhez. Most azonban Juszupov herceg ismert emlékiratában nyíltan bevallotta, hogy apámat orvul meggyilkolta és azóta könnyebb a helyzetem a perrel kapcsolatban. Az egyetlen nehézség csak az, hogy hazátlan lettem, miután a szovjet központi végrehajtóbizottságának dekretuma alapján elvesztettem orosz állampolgárságomat. Még bízom abban, hogy a francia bíróság érvényre fogja juttatni az igazságot.

Hirtelen éles csengő zavarja meg a beszélgetést.

— Bocsásson meg, sietnem kell a színpadra!

Rövid, erőteljes kézzszorítás és a művésznő az öltözőjébe siet. Egy gongütés, a konferanszié néhány szava, még egy gongütés, aztán szétmegy a függöny: Rasputin Mária a varieté-színpadon játszik...

KÖZGAZDASÁG.

A Banca Nationala 807.50-en stabilizálta a fontot

Napi 1000 font minden bank számára. — Egy aradi bankigazgató nyilatkozata. — Zugkereskedelem a láthatáron.

(Arad, november 20.) Közgazdasági és pénzügyi körök számára a mai napon érdekes leirat érkezett Aradra. A Banca Nationala központja a fióktintézetek útján a következő rendeletet küldötte meg az autorizált pénztintézeteknek:

„Van szerencsénk tudomására hozni, hogy a már kiadott autorizációk birtokosai részére a tényleges szükségletek fedezésének megfelelő mennyiségű angol fontot bocsájtunk rendelkezésükre.

A kiutalás 807-es napi árfolyamon történik. Önök az ügyfeleiknek a tőlünk beszerzett devizákat 807.50-es árfolyamnál magasabb kurzuson nem alhatják el. Napi 1000 fontot fölmúló szükségletek igénybevételénél külön kérvényt kell benyújtani, amelyet mi a kérés alátámasztó dokumentumokkal együtt a központhoz terjesztünk be.” Zankov, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója.

A rendelet nemcsak az aradi, hanem már az összes erdélyi pénztintézeteknek megérkezett és mindenütt a legelőnkebben kommentálják a pénzügyi kormányzat új rendelkezését. Ezt a rejtett stabilizációt a múlt heti események idézték elő, amikor is kezdetben erős szilárdulás volt észlelhető és egyrészt hatalmas tömegű font piacra dobásával, később pedig ezzel a devizaárakat lanyhító rendelkezéssel kívánta a Banca Nationala a piac helyzetét enyhíteni.

A rendelettel kapcsolatban Kérdést intéztünk Arad pénzügyi életének egyik tekintélyes tagjához, hogy vajon milyen hatással lesz a piacra ez az új rendelkezés. Érdeklő-

désünkre a következő választ kaptuk:

— A piac körülbelül ezen a nívón dolgozott utóbbi napokban. A rendelet semmiféle különösebb hatást nem gyakorol a piacra és különben is teljesen céltalannak és hiábavalónak tetszik, amennyiben rendeletekkel a devizák árát szabályozni nem lehet, mert az árfolyamok a kereslet és kínálat viszonyától függenek. Az aradi pénztintézetek deviza-vezetői nagyon szívesen adnak el 807.50-es alapon devizákat, de ha a Banca Nationala csupán naponta 1000 fontnak megfelelő devizát bocsájt fejenként a pénztintézetek rendelkezésére, ami nem fedi a pénztintézetek egy napi szükségletét, úgy ez a rendelkezés csak az esetben helytálló, hogy ha a devizákkal rendelkezők hajlandók ilyen árakban devizakészletüket a piacra dobni. Ha nem hajlandók és tényleges kereslet mutatkozik, akkor a pénztintézetek kénytelenek lesznek a magasabb árakat megadni, ha pedig tiltó rendelkezések megátolják ezt, akkor zugkereskedelem fogg kifejlődni, amelynek káros hatásai közismertek.

Zürichben 3.12 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 20.)

Kifizetések: Berlin 39.70, Newyork 166.35, London 807.50, Páris 6.40, Milanó 8.60, Prága 4.85, Budapest 29.05, Zágráb 2.85, Bécs 23.40, Zürich 32.08. — Áru: Márka 39.45, dollár 166.25, angol font 804, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.95, pengő 29.20, dinár 2.90, osztrák schilling 23.60, svájci frank 31.90. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 800, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 29, dinár 2.85, osztrák schilling 23.40, svájci frank 31.50.

Zürichi tőzsdényítés. (November hó 20.)

Berlin 123.75, Amsterdam 208.57.50, Newyork 519.45, London 2519.12.50, Páris 20.30, Milanó 27.22, Prága 15.40, Budapest 90.58.50, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12, Varsó 58.25, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárlat. (November hó 20.)

Berlin 123.75, Amsterdam 208.55, Newyork 519.40, London 2519.25, Páris 20.30, Milanó 27.21.50, Prága 15.40, Budapest 90.58.50, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12, Varsó 58.25, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (November hó 20.)

Devizák: Páris 6.51, Berlin 39.70, London 807.25, Newyork 166.20, Milanó 8.72, Zürich 32.10, Bécs 23.38, Prága 4.94, Budapest 29.25, Varsó 18.90. — Valuták: Napoleon 646, márka 39.60, léva 1.22, török lira 0.86, angol font 810, francia frank 6.60, svájci frank 32, olasz lira 8.73, drachma 2.12, dinár 2.92, dollár 166, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.55, pengő 29, cseh korona 4.91.

= 580 lejre esett a kukorica ára a mai terménypiacon. A mai terménypiacnak nagy szenzációja a kukorica jelentős további árhatatlása. Óriási mennyiségű hoztak be és

Societate pentru comertul cu masini de cusut

SINGER

Bourne & Co. varrógép üzletét

Bulev. Regina Maria 2-4-6. alá (Neuman-palota)

helyeztette át.

Varrógépek: Családi, ipari és gyári használatra. Villanyos varrógép, elektromotorok, alkatrészek, tűk, gépolaj, varró- és himzőcérna, himzőselyem, stb. Speciális javítóműhely. Díjtalan himző-, varró- és szabászképzés. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Eladók és incassánok helyben és vidékre felvételnek. 1091

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió Kc

1 jutalomdíj à 5 millió lej = 1.000.000 Kc
1 nyeremény à 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc
1 nyeremény à 1 millió lej = 200.000 Kc
6 nyeremény à 1/3 millió lej = 100.000 Kc

és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 95.000 nyeremény

240 millió lej = 48 millió Kc

Összértékben. Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve. Minden második sorsjegy nyer. Az I. osztály húzása már 1928 december 11. és 12-én. Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő-lap. (Borítékban küldendő.)

FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön I. oszt. húzásához

6209

egész sorsjegyet à 400 lej, fél à 200 lej, negyed à 100 lej.
Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal, vagy pénztárlevélben átutalom.

Név: _____

Hely: _____ Utcá, ut: _____

A

Egyedül helyes felelet

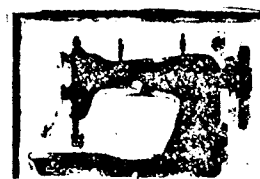

A visszautasítás azon kísérletre, hogy a bevált dobozos vagy csomagos **Dalósi Franch** kávépótlék helyett valami más, állítólag ugyanolyan jó gyártmányt adjanak. — Követelje a **Dalósi Franch** kávépótlékot! Csak egyedül ez felel meg tisztességben és olcsóságban a követelményeknek. Figyeljen védjegyünkre, a kávédarálóra és elírásunkra

Heinrich Franch Söhne
Sozial. 10774 82a

6314

FIGYELEM! Izletes háziasszonyok készült felvágottak, füstölt húsok, sonka és szalonna, továbbá mindenkor elsőrendű borju-, marha- és sertés hús pontos kiszolgálás mellett kapható: **SIEBIG FERENC** hentesüzletében, Strada Bratislava (v. Weitzer-u.), a postával szemben

Tekintse meg legújabb varrógép modelljeimet.

A technika csodái.

6164

HAMMER VILMOS

ARAD, PIATA AVRAM IANCU NO. 5-6.

500 lej

jutalomban részesül, aki a Cuza Voda (Tóköly Imre-u.) és Piata A. Iancu (Szabadságtér) környékén szombaton este

elveszett ridikűt

a cukorgyár irodájában átadja.

Arukeiraktározását

kedvező feltételek mellett vállaljuk

6315

a Bulev. Regela Ferdinand I, 29, szám (volt Boros Béni-tér)-i raktárhelyiségünkbe.

„VICTORIA”

Takarékpénztár R.-T. Arad
Telefonszám 177.

a nagy kínálat következtében a pár hét előtt 900 lejes árak, ma 580—620 körül alakultak ki. Érdekes, hogy folyton a rossz kukorica terméssrő! beszéltek, a mai piacon pedig legalább 500 métermázsát hoztak be. Ezzel szemben a búzában alig volt valami kínálat, mindössze néhány kocsi jelent meg, de 700 lejnél olcsóbban nem akarták adni. A termelők áremelkedésre számítanak, a malmok viszont tartózkodóak, mert a fehér lisztet nehezen lehet értékesíteni. Az árpa és a zab ára a búzáéval azonos, szintén mozgott, rozsozt 680-ért adtak. A tojás ára visszafelé menő tendenciát mutat és ma 2.20—2.50 között volt az ára. Az ujaradi piacon ma délelőtt 40 lejért lehetett rántani való csirke páriját vásárolni. A legszebb tyúk párja 75 lej volt. Kóvér (6—7 kilós) liba ára 220 és 200 lej között váltakozott. Az ujaradi piac lényegesen olcsóbb, mint az aradi.

SPORT

O Aradkerület ping-pong bajnoksága. Vasárnap és tegnap bonyolították le Aradkerület ping-pong bajnokságát, amely érdekes és szép küzdelmek után a következő eredményekkel végződtek: Férfi egyes: 1. Ponta. 2. Albert. 3. Stern II. (ATE). Női egyes: 1. Csukayné. 2. Bánhidyné. 3. Gróf Zselinskyné. (Hellas.) II. oszt. férfi egyes: 1. Hoffmann (ATE). 2. Stern I. (ATE.) 3. Bánhidyné (Hellas.) Ifjúsági férfi egyes. 1. Stern II. (ATE.) w. o. Férfi páros: 1. Ponta—Albert (ATE.) 2. Stern I.—Stern II. (ATE.) Vegyes páros: 1. Scheerné—Ponta (ATE.) 2. Csukayné (Hellas)—Albert (ATE.) 3. Bánhidyné (Hellas)—Hoffmann (ATE).

Cigányháborúság az aradi rendőrségen.

Aradi cigányok kifosztottak egy vándorcigányt, akit társai véresre vertek ügyetlensége miatt.

(Arad, november 20.) Keservesen siró, jajgató torzonborz társaság állított be ma az aradi Rendőrségre. Kóbor cigányok voltak. Valóságos ősember. Hatalmas, széles vállú, gorillajárású férfiak. állatiassan sivalkodó asszonyok, akiknek testét nagyrészt szabadonhagyták a lefűgő szines rongyok. Sirtak, lármáztak. Az egyik asszony a rendőrség folyosóján földre vetette magát és hisztérikus görcsök között tépte haját. Egy ősz ember is volt közöttük, akinek jobb keze véres rongyokba volt burkolva. Az öreg ember jajgatott legjobban. A rendőrkormány csak nagyon nehezen tudta meg tőlük, hogy mi az oka kétségbeesésüknek.

Ma reggel betértek egy városszéli kocsmába. Ott összeakadtak néhány aradi cigánnyal, akik az öreg cigányt addig itatták, amíg teljesen lerészegedett. Akkor kilopták a kabátjába varrt öt darab ezer lejest. A tolvaj cigányok megszöktek, a károsultak pedig véresre verték az öreg cigányt, hogy miért volt olyan ügyetlen. Amikor kidühöngtek magukra, ráeszméltek nagy veszteségükre és jajgatva, sivalkodva mentek a rendőrségre panaszt tenni. A rendőrség megindította a nyomozást.

Kész férfiruhaüzlet részére szakmunkást

alkalmaz csehszlovák gyár
București, Str. Berzei 49. szám.

Fizetés általános tarifa szerint. Lakás megegyezés tárgya. Jelentkezés a szükséges iratokkal. 6312

Bolthelyiség

a Piata Avram Iancu (Szabadságtér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legélénkebb helyén,

azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Utlevelvizumokat vagy bármely megbízást **Clujon, Timisoaran, Bucurestiben** a legmegbízhatóbban **Arad legrégibb vizumirodájá** Sándor Ferenc cég intézti el. Megye házzal szemben.

Angol gyapjúharisnya 55 lejtől. Spricelt női és gyermek patent harisnya 19 lejtől. Pulloverek, swetterek már 180 lejtől. Selyem reform nadrág 115 lej. Pamut 65 lej. A kesztyűk 85 lejtől. Selyem sálak 75 lejtől. Nappa bőrkesztyű 225 lej. Férfi, női gyapjú alsóing és nadrág 145 lejtől. Bécsi pulloverek és swetterek!

Bogyó A.
Strada Eminescu 13.

Téli tűzifaszükségletét

legelőnyösebben beszerezheti

Aufricht M. fakeskedésben

Arad, Gyermekórházzal szemben (Autobusz megálló).

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelígyes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

ERDÉLYI urileány levelezne későbbi ismeretség céljából abszolút uriemberrel. „Premier” jelígyére az Aradi Közlöny kiadója. 6318

GYÖNYÖRÜSÉGEM! Téged érdeklő leveled van nálam. Sok forró csók. 6323

Villamosvilágítási és csengőberendezés legelőnyösebben VARGA és ROSENFELD-nél Arad, Central-szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

GAZDATISZTI, raktárnoki, vagy ehhez hasonló egyéb bizalmi állást keres 40 éves, nagy gyakorlattal bíró volt gazdatiszt. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 900

PÉNZBESZEDŐK — eladók felvételnek „Singer” varrógépek részletfizetésre való eladására „Singer” Bourne & Co. Boulevardul Regele Ferdinand 17. 10506

PERZSASZÖNYEG csomózó lányokat felveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6316

GYAKORLATTAL bíró, jól számoló elárúsító felvételnek Aradi Tejcarnok, volt Karolina-uca 8. 6321

FIXRE vagy magas jutalékra üzletszerű tisztviselőket felvesz jönevű román biztosító intézet. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 6324

Perfekt román-nemet

gyors- és gépirót (-nöt) azonnali alkalmazásra keres aradi ipari r. t.

Ajánlatokat „Levelező” jelígyére Rudolf Mosse hirdető továbbít.

LAKÁS.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Orczy-uca 17. szám. 6317

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADO.

Cim az Aradi Közlöny kiadója. 1857

KIADÓ azonnal elfoglalható háromszoba, előszoba, fürdőszobás lakás. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 6319

VETEL ÉSELADÁS.

GYÖNYÖRÜ ÜVEGDISTÁRGYAK (kristály stb.) vitrinek, szőnyegek, kredencék, bőröndök, bundák, szőrmék, uriszoba, csillár, ebédlő, háló és szalon berendezések, antik szekrényes komódok, fotelok, székek, antik és modern asztalok, antik könyvszekrény, meissen porcellánok, velencei tükör aranyozott konsol tükörök, nagy álló rézóra és girandók, antik órák, festmények, márványoszlopok, zongorák, asztali tükörök, börgarnitúra, fali tálak, márványtetejű asztalkák, virágállvány, szamovárok, pipatorium, kinaezüst mokka servise, lyoni selyem schál, vitrin és ajándéktárgyak stb eladók. Saigóné bizományi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

SZÉKEKET felelősség mellett 160 drbot több hétre kölcsönbe keresek. Moldovan Str. Eminescu 5. 6265

Képek keretek

villanyerőre berendezett speciális képkeretező műhely. Ovál, kerek és blondei keretek minden méretben és kivitelben.

Freiman József Arad, Str. Bratianu 9

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábrián Gábor-u. 1. földszint 5971

ÜZLETEK.

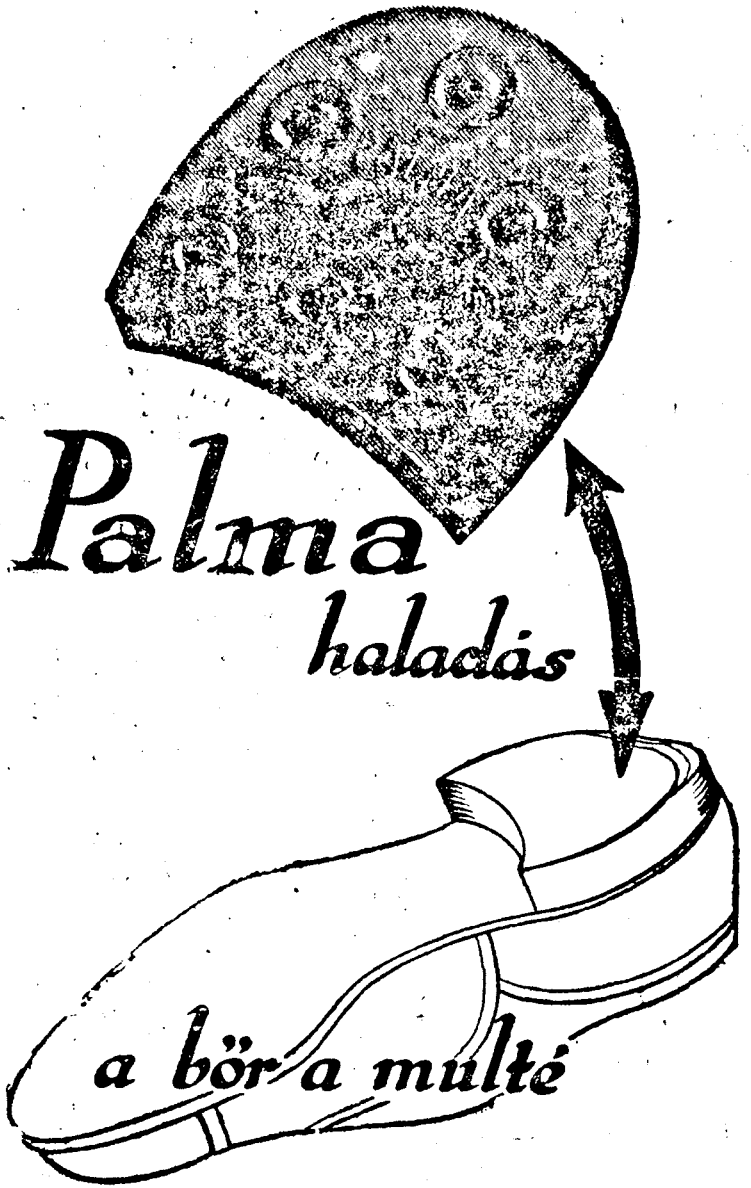
NAGY borpince, raktárnak is alkalmas, kiadó, volt Kazinczy-uca 15. 6325

KÜLÖNFÉLEK.

PÁRISI IPARMŰVÉSZETI tanár, december elsejei kezdettel kurzust tart. Tanítja legújabb bőr, fém, email, fa munkákat, lámpaernyő, ruhaszövés, batikolás, babakészítést. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 6313

BÉRSZÁNTÁST vállalunk és motorkét bérbeadunk. Mayrovits E, Valér, Strada Bucur 12. 6320

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ. Nagy nyomorban tengődő család-fenntartó egy éve súlyosan beteg fekvő, bárminemű csekély adományt a leg-hálásabban fogad. Cime volt Báthory István-uca 104. sz. Mosócy-telep. 250

Határozzon önként minden cipőjavításnál
Egészség és takarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

România Tribunalul Arad secția tutelară.

No. 1287—1928.

CONDIȚIUNI DE LICITAȚIE PENTRU DESBATEREA DE CONCURENȚĂ.

- In urma deciziei Nr. 1287—1928. a Secției Tutelare a Tribunalului Arad se fixează termen de licitație pentru casa de sub No. 27 din Calea Aurel Vlaicu formând proprietatea a 15—64 parte a minorei Ana Lénárth cuprins in cartea funduară a orașului Arad No. 3683 și No. top. 6.7-b. 1. cu prețul de strigare 432.500 lej.
- Ca termen de licitație se defigie ora 11 a zilei de 5. luna Decemvrie

anul 1928. la Tribunalul Arad secția tutelară etaj I. camera 68.

3. Imobilul indicat in punctul 1. se va vinde in favorul celui cari ofer mai mult la licitație, intrucât rezultatul licitațiunei va fi aprobat de Secția Tutelară.

4. Cei cari vor lua parte la licitație sunt datori a depune la mánile judecătcrului tutelar 10% din suma de strigare.

5. Ceialalte condițiuni de licitație se pot vedea la Secția Tutelară a Tribunalului Arad, etaj I. camera 68 in orele oficioase dela 8—12.

Arad, la 19. Noemvrie 1928.
Presedintele secț. tut. Grefier
G. Alexianu Indiscifrabil

MUZSAY JÓZSEF

ARAD, színnázzal szemben

Őszi és téli árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1750	Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Férfi öltöny divatszínben... „ 2450	Bőr kabát ia. minden színben „ 3900
Sötétkék és fekete öltöny ia. „ 2750	Fregoli raglán... „ 2000
Őszi és téli felöltő... „ 1950	Gummi kabát... „ 800
Ulster-Double ia. „ 2450	Trench-coats ia. „ 2500
Fekete téli kabát szörme sál gallér „ 2650	
Divat szabóság! 4813	Angol posztó raktár!

VIZUMOK követségeknél Utlevelhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintézek.